

AS NORMA

2005. A MAJANDUSAASTA ARUANNE

Juriidiline aadress:	Laki 14 10621 Tallinn Eesti Vabariik
Äriregistri nr.	10043950
Telefon:	+372 6 500 442
Faks:	+372 6 563 134
Audiitor:	Ernst & Young Baltic AS
Aruandeaasta algus ja lõpp:	01.01.2005-31.12.2005

Sisukord

TEGEVUSARUANNE	3
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	14
Juhatuse kinnitus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandele	14
Konsolideeritud bilanss	15
Konsolideeritud kasumiaruanne	16
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	17
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	18
Üldinformatsioon	19
Raamatupidamisarvestuse põhimõtted ja hinnangud	19
Lisad konsolideeritud finantsaruannetele	27
Lisa 1 Raha ja raha ekvivalendid	27
Lisa 2 Lühiajalised finantsinvesteeringud	27
Lisa 3 Nõuded	27
Lisa 4 Ettemaksed	28
Lisa 5 Varud	28
Lisa 6 Pikaajalised finantsinvesteeringud	28
Lisa 7 Pikaajalised nõuded	29
Lisa 8 Materiaalne põhivara	29
Lisa 9 Immateriaalne põhivara	30
Lisa 10 Kasutusrent	31
Lisa 11 Võlad ja ettemaksed	31
Lisa 12 Lühiajalised eraldised	31
Lisa 13 Aktsiakapital	32
Lisa 14 Segmentide informatsioon	32
Lisa 15 Müüdüd toodete kulu	34
Lisa 16 Turustuskulud	34
Lisa 17 Tootearenduskulud	34
Lisa 18 Üldhalduskulud	34
Lisa 19 Muud äritulud	35
Lisa 20 Muud ärikulud	35
Lisa 21 Finantstulud / kulud	35
Lisa 22 Tulumaks	35
Lisa 23 Personalikulud	36
Lisa 24 Tehingud seotud osapooltega	36
Lisa 25 AS Norma kontserni peamised finantsriskid	36
Lisa 26 Tingimuslikud kohustused	37
Lisa 27 AS Norma (emaettevõtte) bilanss	38
Lisa 28 AS Norma (emaettevõtte) kasumiaruanne	39
Lisa 29 AS Norma (emaettevõtte) omakapitali muutuste aruanne	39
Lisa 30 AS Norma (emaettevõtte) rahavoogude aruanne	40
AUDIITORI JÄRELDUSOTSUS	41
MAJANDUSAASTA KASUMIJAOTAMISE ETTEPANEK	42
JUHATUSE JA NÕUKOGU ALLKIRJAD 2005. A MAJANDUSAASTA ARUANDELE	43
Üle 10% aktsiaid omavate aktsionäride nimekiri	44

TEGEVUSARUANNE

Tegevusvaldkond

AS Norma (edaspidi ka “emaettevõte”) ja tema tütarettevõtete (edaspidi koos ka “kontsern”) peamine tegevusvaldkond on autoohutusrihmade ja nende komponentide tootmine ja müük. Valmistatakse ka autodetaile ning stantse ja plastivaluvorme pressidele. Inseneriteenust osutatakse autoohutussüsteemide ning ohutusrihmade komponentide väljatöötamise ning adapteerimise osas.

Tegevuskeskkonna areng

Turud

AS Norma ühel olulisemal turul Venemaal jätkusid juba eelmistel aastatel alanud muutused: uute sõiduautode turg kasvas (9,5%), seda eelkõige välismaiste autode arvel, sealhulgas ka Venemaal toodetud mudelite osas; vähenes Vene autode müük.

Välismaiste autode turuosa tõusis 43%-ni võrreldes 37% 2004. a. Vene autotootjate kodumaiste sõiduautode müük langes 7%. Venemaal koostatud välismaiste mudelite hulk kasvas 107 tuhandelt autolt 164 tuhandeni (teistel andmetel 150 tuh.).

Suurima turuosalisena müüs AutoVAZ 2005. a 730 tuhat autot (kasv 2,5%), sealhulgas eksporditi 95 tuhat autot ning lisaks toodeti 190 tuhat komplekti, mis koostati teistes Venemaa, Ukraina ja Kasahstani tehastes.

IZavto tootis 53 tuhat sõiduautot (müük 58 tuhat), millest 37 tuhat moodustasid seal komplekteeritavad Lada, 3 tuhat KIA Spekra mudelid ning 13 tuhat IZ (Oda, Fabula) mudelid. 2004. a toodeti Izevskis 96,5 tuhat autot.

GM-Autovaz (AutoVAZi ja General Motorsi ühissettevõte) müüs 52 tuhat ning GAZ 41 tuhat sõiduautot.

Seega on AutoVAZ Vene autotootjatest ainsana läbilöögi- ja arenguvõimeline. Täiesti uut AutoVAZi mudelit Kalina müüdi 2005. a 18 tuhat, Lada marki autode osa ulatus ligi 50% kõigist müüdud uutest sõiduautodest. Teiste Vene tootjate automarkide nagu IZ, Oka, Volga, UAZ, mida toodeti umbes 100 tuhat, turuosa langes 14%-lt 7 %-ni. 2005. a teises kvartalis lõpetati Oda ja Fabula ning aasta lõpus Lada-2106 koostamine.

Kirjeldatud muutused kajastusid ka AS Norma müügimahtudes: AutoVAZile tarnitud inertsrulliga ohutusrihmade kogus kasvas võrreldes 2004. a tasemega (10,4%), GM-Autovazile vähenes (-6,4%), Izavtole vähenes samuti (-54%). GAZ-le 2005. a tarneid ei tehtud. Kokku müüdi Venemaale inertsrulliga autoohutusrihm 7% vähem kui 2004. a. Mahtude vähenemise ja seetõttu pingestunud konkurentsi tingimustes suurenes ka surve müügihindadele, seda eelkõige traditsiooniliste inertsrulliga ohutusrihmades osas.

2005.a. lõpus omandas Vene riigiettevõtte Rosoboronexport 51% osaluse AutoVAZis. Vahetus ettevõtte juhtkond, kuhu nüüd kuuluvad nii Rosoboronexpordi kui ka Vneshtorgbank'i esindajad.

Uus juhtkond, avades Vene autotööstuse arenguperspektiive, rõhutas riigi osatähtsuse suurendamist masinaehituse toetamisel. Eelkõige peetakse silmas riigi toetust uute auto-platvormide ja mootorite väljatöötamise finantseerimisel. AutoVAZi puhul peetakse silmas 5 miljardi dollari ulatuses odava krediitgarantii eraldamist. Samuti sotsiaalse ja kommunaalmajandusliku funktsiooni üleandmist munitsipaalsektorile Toliattis ning maksuvõlgade restruktureerimist.

Seadusandluse osas on väljatöötamisel rida reglemente s.h. autode passiivse ohutuse tõstmisel. Ohutussüsteemide massiline kasutuselevõtt Vene autode tootmisel mõjutaks positiivselt AS Norma konkurentsivõimet ja müüki sealsel turul.

2006. aastaks prognoositakse automüügi 10% kasvu Venemaal. Uute välismaiste autode turuosa ulatub tõenäoliselt 50%-ni. Üheks oluliseks kasvu soodustavaks asjaoluks kujuneb ilmselt üha suurenev võimalus elanikkonnale soetada auto liisingut või krediiti kasutades.

Globaalsel autoturul osaleb AS Norma eelkõige koostöös emaettevõtte Autoliv AB-ga.

Autoohutusrihmade müügi suurimaks lõpp-kliendiks on Volvo Car Corporation, väiksemas mahus tarnitakse ka Saab Automobile, Volvo Group (Volvo Trucks, Volvo Buses) jt. mudelitele.

Volvo Car Corporation tootis 2005. aastal nagu ka aasta varem 466,7 tuhat autot, neist 268 tuhat Belgias. AS Normas koostatud ohutusrihmu tarnitakse nii Volvo Belgia kui Rootsi tehastesse.

Tooraine

Tooraine turul toimunud muutustest mõjutas AS Norma majandustegevust eelkõige 2004. aastal alanud ja 2005. a esimesel poolel jätkunud terase hinnatõus. Keskmise hinnatõus ettevõttes kasutatavale terasele kujunes 2005. a võrreldes 2004. aastaga 23,5%-ks. 2006. aastal prognoositakse terase väikest hinnalangust, ent selle ulatus on oluliselt väiksem eelnenud tõusust. Naftasaaduste hinnatõus tõstab ettevõtte kulutusi plastmassile ja sünteetilisele lindile. Kokkuvõttes võib eeldada, et naftasaaduste hinnatõusu mõju kompenseerib terase hinnalangust.

Majanduskeskkond Eestis

Et AS Norma ekspordib 99% oma toodangust, on olulised eelkõige maksukeskkond ning olukord töajätkuturul. Viimase pingestumise mõju 2005. aastal on käsitletud käesoleva tegevusaruande personalipoliitika osas.

Äritegevuse hooajalisus

Traditsiooniliselt madal automüük Vene turul jaanuaris on süvenenud pikkade uusaasta pühade kehtestamisega 2005. aastast. Rootsi autotootjad on kollektiivselt puhkusel juulikuus ja detsembris jõulude ja uusaasta vahelisel ajal.

Neil perioodidel on ka AS Norma kui tarnija käive vastavalt madalam.

Majandusaasta sündmused

Arendusprojektid

Lõpetati koostöös Autoliv inseneridega autoohutussüsteemi väljatöötamise osas AutoVAZ-i uue autode põlvkonna Kalina (VAZ 1118) autodele. Tööd olid finantseeritud kliendi poolt.

Valmistati ette auto-ohutussüsteemi väljatöötlust AutoVAZ-i järgmisele arendusprojektile Lada Priora, praegu tootmises oleva Lada 2110 uuendus 2170-ks, mis peab tootmisse jõudma 2008. a.

Tootmine

Lõpetati 2001.aastal alanud inertsruulide ja ohutusrihmade koosteliinide ületoomine Autolivi Rootsi Vargarda tehase AS-i Norma.

2005.a. lõpul teatati 53 töötaja koondamisest AS Norma emattevõttes seoses tootmismahtude langemisega Vene turule ning uute tehnoloogiate ja tootmisvõimsuste kasutuselevõtmisega.

Kvaliteedi parendamine

Toodete ja protsesside kvaliteedi parendamist ning kliendi rahulolu kindlustamist toetab AS Normas autotööstuse erinõuetele (ISO/TS 16949) sertifitseeritud kvaliteedijuhtimissüsteem ja APS (Autolivi tootmisüsteem). Toodete kvaliteet tagatati süsteemse arendustegevusega ja heakskiidu protsessi rakendamisega, oluliste parameetrite ohjega ja toodete perioodilise katsetamisega.

2005.aastaks seatud kvaliteedieesmärgid täideti:

- 1) klientidelt tagastatud toodete arv miljoni toote kohta - 35
- 2) ning tarnetäpsus keskmiselt - 99%

2005. aastal akrediteeris Eesti Akrediteerimiskeskus AS Norma ohutusrihmade katsekeskuse ISO/IEC 17025 Katse- ja kalibreerimislaborite kompetentsuse üldnõuetele vastavaks.

Aruandeaastal toimunud investeeringud

2005.aastal investeeriti kontsernis uute tehnoloogiate juurutamiseks, tootmisvõimsuste laiendamiseks, tootmisprotsesside efektiivsuse tõstmiseks ja töökeskkonna kaasajastamiseks 92,0 milj. krooni.

Kontserni 2005.a. investeeringud jagunesid valdkonniti järgmiselt:

Metallitöötlemise seadmed	27,3 milj. kr.
Koosteliinid	43,5 milj. kr.
Rakised	5,1 milj. kr.
Termoplastautomaadid	2,5 milj. kr.
Kvaliteedikontrolli seadmed	3,3 milj. kr.
Ruumide ja rajatiste remont	7,9 milj. kr.
Infotehnoloogia	1,7 milj. kr.

Kontserni tähtsamad näitajad

Majandustegevus	2005	2004	Muutus %
Müügitulu (milj. EEK)	975.6	986,3	-1.,1
Brutokasum (milj. EEK)	167.1	179.0	-6.6
Brutokasumi määr ¹	17.1	18.1	-5.5
Ärikasum (milj. EEK)	93.3	113.9	-18.1
Ärikasumi määr ²	9.6	11.5	-16.5
EBITDA (kasum enne finantstulusid ja makse ning amortisatsioonikulu) (milj. EEK)	156.1	171.5	-9.0
Kasum enne makse (milj. EEK)	104.1	123.6	-15.8
Maksueelse kasumi määr ³	10.7	12.5	-14.4
Puhaskasum (milj. EEK)	83.3	105.0	-20.7
Puhaskasumi määr ⁴	8.5	10.6	-19.8
Käibekapital ⁵ (milj. EEK)	366.0	440.1	-16.8
Käibekapitali tootlus ⁶	2.7	2.2	22.7
Tulude suhe omakapitali ⁷	9.9	12.9	-23.3
Tulude suhe varadesse ⁸	8.8	11.0	-20.0
Töötajate keskmine arv kuus	915	873	4.8

Aksia ja dividendiga seotud näitajad

Aktsiate arv	13.2	13.2	
Tulu aktsia kohta ⁹ (EEK)	6.3	8.0	
Dividend aktsia kohta (EEK)	5.0	5.0	
Omakapital aktsia kohta ¹⁰ (EEK)	64.2	62.9	2.1
Dividendi suhe puhastulusse (EEK)	0.79	0.63	25.4
Aktsia hinna ja tulu suhe (P/E) ¹¹	16.3	12.8	27.3

¹ Brutokasumi määr - brutokasumi protsent müügitulust

² Ärikasumi määr - ärikasumi protsent müügitulust

³ Maksueelse kasumi määr - maksueelse kasumi protsent müügitulust

⁴ Puhaskasumi määr - puhaskasumi protsent müügitulust

⁵ Omakapital aktsia kohta - kogu omakapital aktsia kohta kroonides

⁶ Käibekapital - käibevara v.a. raha ja raha ekvivalendid (deposiidid tähtajaga < 3 kuud; intressifondiosakud) miinus lühiajalised kohustused

⁷ Käibekapitali tootlus - müügitulu suhe käibekapitali

⁸ ROE - puhaskasumi suhe omakapitali

⁹ ROA - puhaskasumi suhe varadesse

¹⁰ Tulu aktsia kohta - puhaskasum aktsia kohta kroonides: ettevõtte ei ole potentsiaalselt emiteeritavaid lihtaktsiaid, mistõttu on lahustatud puhaskasum aktsia kohta sama, mis tava puhaskasum aktsia kohta.

¹¹ Omakapital aktsia kohta - kogu omakapital aktsia kohta kroonides

¹¹ P/E - perioodilõpu aktsiahinna suhe puhaskasumisse aktsia kohta

Müük

Kontserni müügitulu 2005. aastal oli 975,6 miljonit krooni, mis on 1,1% vähem, kui 2004. aastal. 89,5% (2004: 89,4%) müügitulust moodustasid turvavööd. Muudest toodetest ja teenustest olulisemad oli ohutusrihma komponentide müük Autolivi teistele ettevõtetele, stantside ja pressvormide müük ning ohutussüsteemide väljatöötamise alaste inseneriteenuste osutamine.

AS Norma eksportis 98,5% (2004:98,7%) toodangust, 58% (2004: 57%) viidi Rootsi ning 30% (2004:34%) Venemaale. Müük Venemaale vähenes 12%. Suurenes Ukraina turu osatähtsus, ZAZ-le müüdi autohutusrihmu 2005.a. 52% rohkem kui 2004.a. Kasvas Saksamaa osatähtsus (+32%) ekspordipartnerina, seda Autolivi ohutusrihmade komponentide arvel. Hoo sai sisse 2004.a. alanud müük Soome, kuhu tarnitakse Volvo busside ohutusrihmu.

Müük ematavotte Autolivi erinevatele allüksustele kasvas 2004. aastaga võrreldes 2,3% 593,4 miljoni kroonini. Suhteliselt tagasihoidlikku käibekasvu ematavottega tingis asjaolu, et kuna Autoliv Rootsis on ohutusrihmade koostamine praktiliselt lõpetatud, ei müüda Normas toodetud Volvo ja Saabi rihmade komponente enam sinna, vaid kasutatakse kohapeal (kasv 2005.a. 4% müügist). 91% (2004:90%) müügist Autolivile moodustas ohutusrihmade müük ning 9% (2004:10%) ohutusrihmade komponentide müük. Ohutusrihmade müük suurenes 9,5% 2,37 miljoni tükini.

Teisteks suuremateks läänepoolseteks klientideks olid Khimaira (Volvo bussid), Karosa, Iris Bus-IVECO, Intersafe ning Van - Hool, kellele põhiliselt tarnitakse ohutusrihmu busside ja veoautode tarbeks. Müük sellesse sektorisse kasvas 2004.a. võrreldes 43%

Kulud

Kulud toorainele ja materjalidele vähenesid 22 miljoni krooni võrra 552,9 miljoni kroonini, moodustades 56,7% (2004: 58,3%) käibest. Teraise hinnatõus suurendas kulutusi toorainele, samal ajal Autoliv'ile ohutusrihmade koostamiseks sisseostetavate komponentide kulu vähendas ohutusrihmade tähtsaima komponendi - inertsruuli koostamine kohapeal. Rullide koostamine kasvas 2005.a. võrreldes eelneva aastaga 113,7%.

Amortisatsioonikulud suurenesid aruandeperioodil 8,8%,s.o. 5,1 miljonit krooni võrreldes 2004. aastaga, ulatudes 62,8 miljoni kroonini ja moodustades 6,1% (2004: 5,8%) käibest. Kulum kasvas tootmiseseadmete osas ja seda nii rihmakoostamises kui komponentide tootmises.

Tööjõukulu oli 2005. a. 152,4 miljonit krooni, kasv võrreldes eelmise perioodiga 5,2%,s.o. 7,5 miljonit krooni. Sealjuures maksti palkadeks 114,4 (2004: 108,6)miljonit krooni, sotsiaalmaksu tasuti 37,4 (2004: 35,8) ja töötuskindlustusmaksu 0,6 (2004: 0,5) miljonit krooni.

Tööjõukulu osatähtsus netokäibes moodustas 15,6%-ni (2004: 14,7%). Suurim, s.o. 6,6% oli tööjõukulu tõus tootmisüksustes, eelkõige Autolivile toodetavate ohutusrihmade inertsruuli koostamise täisvõimsuseni jõudmise tõttu.

Töötajate keskmine arv kuus oli 915, mis on 42 töötaja võrra enam kui eelneval aastal. Autolivile koostatavate ohutusrihmade tootmisega seotud töötajate keskmine arv kuus kasvas 67 inimese võrra, ulatudes aruandeperioodil 219-ni.

Tootearenduskulud kasvasid 2005.a. 6,9 miljonit krooni, ulatudes 38,9 miljoni kroonini, mis on 4% (2004: 3,2%) käibest. Enim kulusid (15,5 miljonit krooni) oli ka aruandeperioodil nagu eelnevalgi aastal (14,2 miljonit krooni) seotud Kalina ohutussüsteemide väljatöötamise alaste inseneriteenuste müügiga AutoVAZile. Katsetuskulud ja töötajatega seotud kulud kasvasid oluliselt tooteid ja tootmist toetava inseneritegevuse alustamisega Autolivile koostatavate ohutusrihmade osas.

Kasum ja rentaablus

Kontserni brutokasum oli 2005.a. 167,1 (2004: 179,0) miljonit krooni, mis on 17,1% (2004: 18,1%) käibest. Brutokasumi vähenemine 6,6%, s.o. 11,9 miljoni krooni võrra tulenes müügimahtude ja müügihinna langusest idaturul ning tooraine hinnatõusust.

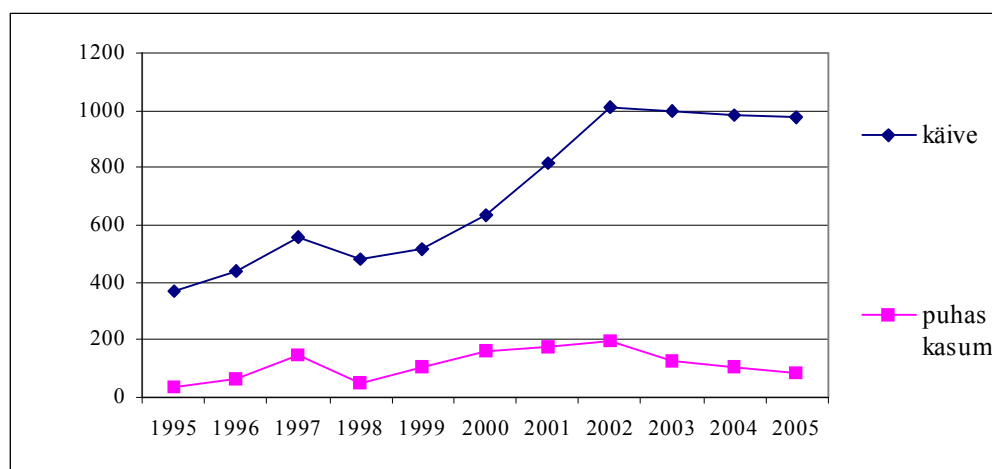
Ärikasum vähenes 20,6 miljoni krooni võrra 93,3 miljoni kroonini, moodustades 9,6% (2004: 11,5%) käibest. Lisaks suurenenud tootearenduskuludele kasvasid ka muud ärikulud, kuna 2,1 miljoni krooni ulatuses moodustati eraldi 2006.a. veebruaris koondatavatele töötajatele makstava hüvitise katteks.

Kasum enne makse vähenes 15,8%, s.o. 19,5 miljoni krooni võrra 104,1 miljoni kroonini, mis on 10,7 % (2004: 12,5%) käibest. Finantstulud kasvasid 11,6%,s.o. 1,1 miljonit krooni.

Puhaskasumiks kujunes 2005. a. 83,3 (2004: 105,0) miljonit krooni, dividendide tulumaks suurenes 2,3 miljoni krooni võrra. Võrreldes 2004. aastaga on puhaskasum langenud 20,7%.

Kasumimarginaalide vähenemine oli tingitud müüdü toodete struktuuri muutusest ning müügihindade langusest.

Kontserni käibe ja kasumi dünaamika 1995-2005 (milj. kroonides)

Rahavood ja kapitali kasutamine

Kontserni rahavoog äritegevusest oli 2005.aastal 205,6 (2004: 154,5) miljonit krooni. Kasv 51,1 miljonit krooni tulenes eelkõige käibevara ja lühiajaliste kohustuste muutusest. Materiaalsesse ja immateriaalsesse põhivarasse investeeriti 44,8 miljoni krooni võrra enam kui 2004.aastal, finantsinvesteeringute saldo aga vähenes, rahavoog investeeringutest kokku perioodi jooksul -54,5 (2004: -181,5) miljonit krooni.

Raha ja likviidsete väärtpaperite osatähtsus oli 2005.a. lõpus 47,0% (2004: 42,8%) varade mahust. Käibekapitali (lühiajalised investeeringud, nõuded, ettemaksed, varud miinus lühiajalised kohustused) oli 31. dets. 2005. a. seisuga 366,0 (2004: 440,1) miljonit krooni, põhitegevuseks kasutatud käibekapital (nõuded, ettemaksed, varud miinus lühiajalised kohustused) oli 103,2 (2004: 151,5) miljonit krooni.

Likviidsuse juhtimisel ja finantsinvesteeringute tegemisel oli AS Norma ka 2005. aastal traditsiooniliselt konservatiivne. Eesti pankade Eesti krooni ja euro erineva pikkusega deposiitide ja raha- ning intressifondi osakute kõrval deponeeriti lühiajaliselt vahendeid ka Autoliv AB Finantsturgude Divisjoni, mis võimaldas teha lühiajalist rahapaigutust kõrgema intressiga, kui seda on turul pakutavatel hoiustel.

Põhivarad moodustasid 31,5% varadest, kasv aastaga 26,5 miljonit krooni tänu materiaalse põhivara suurenemisele 30 miljoni krooni.

Pikaajalisi kohustusi kontsernil ei ole. Investeeringuid ja äritegevust finantseeritakse omakapitali arvel.

Kontserni omakapital kasvas 17,3 miljonit krooni, ulatudes aruandeaasta lõpuks 847,8 (2004: 830,5) miljoni kroonini. Omakapitali osakaal bilansis oli 89,5% (2004: 87,4%). Vaba omakapital oli aasta lõpul 702,6 (2004: 685,3) miljonit krooni.

Aktsiaturg ja dividendid

AS Norma on emiteerinud 13,2 miljonit lihtaktsiat, mis annavad aktsia kohta ühe hääleõiguse ja mille nominaalväärtus on 10 krooni. Emiteeritud aktsiate hulk ja nominaalväärtus ei ole 1997.aastal börsil noteerimisest saati muutunud.

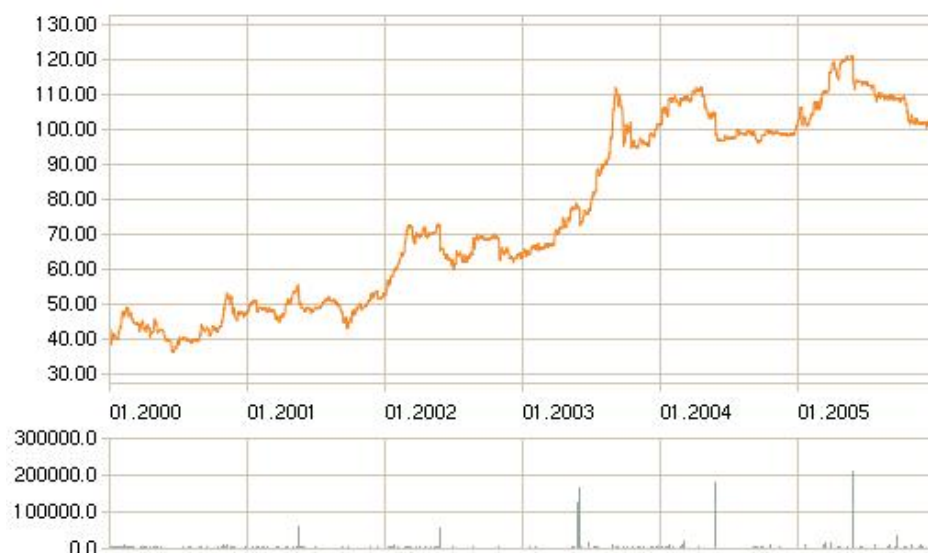
2005. aastal maksti aktsionäridele dividende 66,0 miljonit krooni ehk 5 krooni aktsia kohta nagu ka kahel eelneval aastal. Käesoleval ajal ei näe AS Norma juhatus vajadust oluliselt muuta aktsia kohta makstava dividendi suurust. Nii lahustatud kui tava puhaskasum aktsia kohta oli 6,3 (2004: 8,0) krooni, omakapital 64,2 (2004: 62,9) krooni. Aktsia hinna ja tulu suhe (P/E) kasvas 2005.aasta jooksul 12,8-lt 16,3-ni.

AS Norma aktsiad noteeriti 1997.a. Tallinna Börsi põhinimekirjas koodi NRM1T all, lisaks kaubeldakse aktsiatega veel Frankfurdi ja Berliini börsidel.

Aktsia statistikat aastatel 2002-2005 (kroonides, kui ei ole näidatud teisiti)

	2002	2003	2004	2005
Avamishind	52,90	63,21	101,70	102,48
Kõrgeim	73,38	112,50	112,03	121,73
Madalaim	52,50	63,21	95,44	99,36
Viimane	63,21	101,70	102,48	102,64
Muutus %	19,5	60,9	0,8	0,2
Kaubeldud aktsiad, tuh.tk.	4 58,5	8 853,8	4 765,2	4 718,0
Käive, mln. kr.	303,8	691,4	492,6	534,7
Turuväärtus, mln.kr.	834,4	1 342,5	1 352,8	1 354,9

Aktsia hinna (Eesti kroonides) liikumine ja kauplemissummad Tallinna Börsil alates 01.01.2000.a.

AS Norma aktsionärid, kelle osalus ületab 5%, seisuga 31.12.2005:

Autoliv AB	51,0%
Skandinaviska Enskilda Banken AB kliendid	8,8%
ING LUXEMBOURG S.A.	7,4%

AS Norma nõukogu liikmetele ja nende lähedastele ei kuulunud 31.12.2005.a. seisuga AS Norma aktsiaid. AS Norma juhatuse liikmetest ja nende lähedastest omas 205 aktsiat juhatuse liige Garri Krieger. Aktsiaoptsioone nõukogu ja juhatuse liikmetele välja antud ei ole.

Finantsriskid

Valuutariskid

AS Norma on eksponeeritud valuutariskile eelkõige toodete ekspordi ja materjalide impordi ning oma Venemaal asuva tütarettevõtte varade tõttu.

AS Norma olulisem müügivaluuta on euro. Kontserni kulud on põhiliselt Eesti kroonides, eurodes, Rootsi kroonides ja Venemaa rublades. Põhilised ostu- ja müügilepingud on viidud euro alusele. Teiste valuutade riskid on maandatud kas sissetulevate ja väljaminevate rahavoogude ühtlustamisega või lepinguliste maksete sidumisega euro kursiga.

Ettevõtte on pikk positsioon euros, mille suhtes Eesti krooni kurss on fikseeritud, ja Venemaa rublas, mille võimaliku kursimuutuse mõju ettevõtte majandustulemustele peab juhtkond käesoleval ajal ebaoluliseks. Lühike positsioon Rootsi kroonis moodustub lühiajalistest kohustustest, mille puhul on samuti võimalik kursimuutuse mõju hinnatud ebaoluliseks.

Intressiriskid

Et AS Norma finantseerimiseks võõrkapitali ei kasuta, on intressiriski hindamine oluline üksnes investeerimistegevuse suhtes. Deposiidid on fikseeritud intressiga, Hansapanga Intressifondi osakud kajastatakse turuväärtuses, s.t. võlakirjade intressimuutused turul mõjutavad ettevõtte investeeringu väärtust. Arvestades investeeringu suurust on võimaliku intressimuutuse mõju ebaoluline.

Finantsturgude krediidirisk

Ettevõtte maandab oma investeerimistegevuses krediidiriske tehes paigutusi üksnes tuntud pankade finantsinstrumentidesse ning Autoliv AB finantsturgude divisjoni deposiitidesse. Autolivi lühiajaline krediidireiting on Standard & Poor's järgi A2 ja Moody's hinnangul P2.

Konsolideerimisgrupi struktuur

AS Norma kontserni kuulus 2005. aastal AS Norma ja tema kaks 100%-lise osalusega tütarettevõtet.

Emaettevõtte tegevusvaldkonnaks on autoohutusrihmade ja nende komponentide tootmine ja müük, Inseneriteenuse osutamine autoohutussüsteemide ning ohutusrihmade komponentide väljatöötamise ning adapteerimise osas.

Emaettevõtte käive oli 2005.a. 955,0 (2004: 964,3) miljonit krooni, puhaskasum 80,8 (2004: 104,2), omakapital 839,5 (2004: 824,7).

Tütarettevõtte AS Tööriistavabrik tegevusalaks on rakiste - stantside ja plastmassi survevaluvormide projekteerimine, valmistamine ning remontimine. AS Tööriistavabrik kuulub strateegilise tähtsusega lülina AS Norma tootmisahelasse. AS Tööriistavabrik käive 2005. aastal oli 32,8 (2004: 34,8) miljonit krooni, puhaskasum 1,9 (2004: 0,16) ja omakapital 20,6 (2004: 18,7) miljonit krooni. Kontserniväline käive

moodustas 16,1 (2004: 15,8) miljonit krooni. Müük emaattevõttele 16,0 (2004: 18,8) ja teenuste ost emaattevõtelt 3,0 (2004: 2,9) miljonit krooni.

Venemaal asuva tütarettevõtte Norma-Osvar ZAO tegeleb AS Norma toodete müügi, ladustamise ja tolliprotseduuridega ning vajadusel AS Norma esindamisega Venemaal. Norma-Osvar ZAO müügikäive oli 2005.a. 16,1 (2004: 38,9) miljonit krooni, kahjum 0,3 (2004: 0,4) ja omakapital 0,9 (2004: 1,2) miljonit krooni. Kontserniväline käive moodustas 16,1 (2004: 38,9) miljonit krooni. Kogu müüdüd kauba omandab tütarettevõtte emaattevõtelt.

Juhtimisstruktuur

AS Norma kui juriidilise isiku kõrgeimaks juhtimisorganiks on aktsionäride üldkoosolek, mis valib ka nõukogu liikmed. AS Norma nõukogu on 6 liikmeline ja selle 3 liiget esindavad enamusaktsionäri Autoliv AB-d: Autolivi viitsepresident õigusosalal Jörgen Svensson (nõukogu esimees), Autoliv Euroopa Rihmadivisjoni senior viitsepresident Rolf Henke ja Autoliv Euroopa Õhkpatjade divisjoni senior viitsepresident Leif Berntsson. 3 nõukogu sõltumatut liiget esindavad avalikkust: vandeadvokaat Aare Tark Tark & Co Advokaadibüroost, Balti Juhtimiskonverentsi OÜ juhatuse esimees Toomas Tamsar ja OÜ Someri Trade juhatuse esimees Raivo Erik.

AS Norma nõukogu poolt valitud juhatuse on 6 liikmeline: tegevdirektor Peep Siimon (juhatuse esimees), müügidirektor Ivar Aas, Ohutusrihmade divisjoni direktor Stig Carlson, finantsdirektor Ülle Jõgi, kvaliteedidirektor Garri Krieger ja ostudirektor Kaido Salurand. 2005.a. esimesel poolaastal kulus AS Norma juhatusse ka arendusdirektor Peeter Tibbo.

AS Norma nõukogu ja juhatuse liikmetele aasta jooksul makstud töötasu on 8 348 tuhat krooni. Aktsioptsioone või muid soodustusi nõukogu ja juhatuse liikmetele eraldatud ei ole. Juhatuse liikme lepingu alusel on töösuhete lõpetamisel ettenähtud hüvitis suuruses 0 kuni 12 kuu töötasu, sõltuvalt lepingu lõpetamise tingimustest. Maksimaalne võimalik hüvitis arvestades kõikide juhatuse liikmete lepinguid oleks 3 238 tuhat krooni.

Personalipoliitika

AS Norma personalipoliitika keskseks teemaks on kõikide töötajate kaasamine tööprotsesside ja -keskkonna arendamisele. Autolivi tootmissüsteemi rakendamine võimaldab hõlmata ettepanekute tegemise, töötubade läbiviimise ning meeskonnatöö soodustamisega mitte üksnes spetsialiste ja juhte vaid ka liini- ja masinaoperaatoreid.

Töötajate arendamisel rakendati lisaks tavapärastele sise- ja väliskoolitustele, erialase- kvaliteedi- juhtimis- ja keeleõppele väljaõpet teistes Autolivi ettevõtetes, eelkõige Rootsis. 11 spetsialisti viibisid kokku välisriigis koolitusel 182 tööpäeva, 45 koosteliini operaatorit käisid väljaõppel kokku 1130 päeva. 1 spetsialist - materjali planeerija - töötas rotatsiooni korras 3 kuud Belgias.

Uute spetsialistide, eelkõige inseneride leidmine on Eesti pingestunud tööjõuturul üha raskem ülesanne. 2005. aastal sõlmiti AS Normas tööleping 17 spetsialistiga, neist 11 töötavad inseneridena.

Septembris sõlmiti koostööleping Tallinna Tehnikaülikooli ja AS Norma vahel, milles nähakse ette kahepoolne tegevus üliõpilaste ettevalmistamiseks sellise kvalifikatsiooniga insenerideks, mis kindlustaks ettevõtte jätkusuutlikkuse ning arengu.

Tööohutus ja tervishoid

Tööohutuse ja -tervishoiu valdkonnas on eesmärk, et kõik töötajad osaleksid tervisele ohutu ja keskkonnahoidliku töökeskkonna säilitamisel ning parendamisel.

Tööriskide ohjamine ehk tööohutuse ja tervishoiu juhtimine on osa AS Norma kvaliteedi- ja keskkonnujuhtimise süsteemist. Pikaajaline tervishoiualane tegevus on aidanud ennetada, vähendada tööga seotud haigestumisi ning säilitada ja edendada töötajate tervist ja töövõimet.

2005.a. viidi Autolivi tootmissüsteemi nõuetega vastavusse töökeskkonna auditeerimise süsteem. Lisaks traditsioonilistele, tuntud ohuteguritele töökeskkonnas tegeldakse ettevõtte kiire arenguga kaasneva töö laadi muutumisega ja uute tööriskidega seotud probleemidega. Uute protsesside ja tehnoloogiate investeeringud sisaldavad lahendusi keskkonnakaitse, tervishoiu ja tööohutuse edasiseks parendamiseks. Üks olulisemaid töökeskkonna pideva parendamise valdkondi on koosteliinide ning komplekteerimistökohtade ergonoomia.

Tööinspeksioon on andnud AS Norma tööohutuse ja töökeskkonnaalasele tegevusele, ohutuskultuurile hea hinnangu, tuues esile eriti töötajate kaasamist ning tervise edenduskavasid.

Mõjud keskkonnale

Tootmistevõimega kaasnevate keskkonnamõjude paremaks ohjeks on AS Norma sertifitseerinud oma keskkonnujuhtimissüsteemi ISO 14001 nõuetele juba 2002.aastal ja Eesti Vabariigi saastuse kompleksse vältimise seaduse täitmiseks on AS Norma alates 2003. aastast keskkonnakompleksluba, milles sätestatud meetmeid rakendades ohjatakse ohtlike kemikaalide kasutamist, jäätmete teket ja käitlust ning välisõhu ja kanaliseeritava vee kvaliteeti.

Tegevused kontsernis on suunatud materjalide ja loodusressursside efektiivsemale kasutamisele ning keskkonnamõjude vähendamisele, toodete ja protsesside pidevale parendamisele.

Ettevõtte keskkonnapoliitikas ja keskkonna-alastes eesmärkides esitatud põhisuunisteks on:

- suhtuda äritegevuses vastutustundlikult keskkonda ning hoolivalt oma töötajatesse, klientidesse ja ühiskonda.
- täita EV seadusandlikke ja kliendi nõudeid, mis on rakendatavad Norma tegevustele.
- valmistada tooteid nii, et nende keskkonnamõjud valmistamisel, kasutamisel ja kasutusest kõrvaldamisel oleksid minimaalsed, kuid mitte tehes järeleandmisi toote kvaliteedi ja ohutuse arvel.
- kasutada loodusressursse ja materjale säästlikult,
- vähendada heitmete ja saasteainete suunamist keskkonda,
- ära hoida keskkonna avariiline saastamine
- arendada oma töötajate keskkonnateadlikkust ja motiveerida keskkonnapoliitika rakendamiseks igapäevases töös.

Arengusuunad ja olulisemad planeeritavad investeeringud

Arengusuunad

2006.aastal jätkub komponenditootmise arendamine (uute tehnoloogiate ja seadmete kasutuselevõtt, uute komponentide tootmisse rakendamine) Autolivis toodetavate autoohutusrihmade tarbeks. Pikemaajaliseks eesmärgiks on komponentide tootmine, mis seni on valdavalt valmistanud detaile Vene turule müüdavatele ohutusrihmadele, kaasajastada ja viia uuele kvalitatiivsele ning kvantitatiivsele tasandile.

2006.aastasse on planeeritud autoohutussüsteemide seeriatarnete algus AutoVAZ-i Kalina (VAZ 1118) perekonna autodele. Süsteemi kuuluvad püroteenilise eelpingutiga inertsrulliga ohutusrihmad esiistmetele ja õhkpadjad ning nende töö koordineeriv elektrooniline juhtplokk.

APS (Autolivi tootmissüsteem - tootmiskorralduslik uuendamine) rakendamine efektiivsuse tõstmiseks, kulude vähendamiseks ning eelkõige toodete stabiilse kvaliteedi tagamiseks.

Planeeritavad suuremad investeeringud

Seoses Volvo uue platvormi tootmise ettevalmistamisega algab koosteliinide modifitseerimine.

Komponentide tootmise laiendamiseks jätkub eelkõige metallitöötlemisseadmete ja -tehnoloogiate rakendamine.

Olulisemad uurimis-ja arendustegevuse projektid

Olulisim arendusprojekt on AutoVAZ-i VAZ 2110 platvormi baasil arendatava Priora (VAZ 2170) ohutussüsteemi väljatöötlus koostöös Autolivi inseneridega. Projekti finantseeritakse kliendi poolt.

Uurimisprojektidest väärrib märkimist koostöös TTÜ ja Autolivi ekspertidega algatatud Autolivis ja Normas kasutatava terase standardiseerimise kava.

AS Norma juhatusel ei ole teada olulisi sündmusi, mis ei kajastu raamatupidamise aastaaruandes, kuid mis võiksid oluliselt mõjutada ettevõtte majandustulemusi.

Peep Siimon

Juhatusel esimees

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Juhatuse kinnitus raamatupidamise aastaaruandele

Juhatus kinnitab lehekülgedel 14 kuni 40 toodud AS-i Norma ja tema tütarettevõtete 2005.a. konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise õigsust ja täielikkust:

- 1) raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud arvestusmeetodid on kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt;
- 2) raamatupidamise aastaaruanne kajastab kontserni finantsseisundit, majandustulemusi ja rahavoogusid õigesti ja õiglaselt;
- 3) emaettevõtte ja teised kontserni kuuluvad äriühingud on jätkuvalt tegutsevad äriühingud.

Peep Siimon

Juhatuse esimees

Ivar Aas

Juhatuse liige

Ülle Jõgi

Juhatuse liige

Garri Krieger

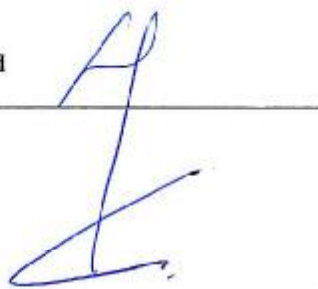
Juhatuse liige

Kaido Salurand

Juhatuse liige

Stig Carlson

Juhatuse liige

Tallinn, 14. veebruar 2006

Konsolideeritud bilanss

Tuhandetes kroonides

A k t i v a (vara)	31.12.2005	31.12.2004	Lisa nr.
Käibevara			
Raha ja pangakontod	183 029	118 208	1
Lühiajalised finantsinvesteeringud	262 873	288 524	2
Nõuded	111 803	173 843	3
Ettemaksed	1 539	11 024	4
Varud	89 782	86 758	5
Käibevara kokku	649 026	678 357	
Põhivara			
Pikaajalised finantsinvesteeringud	10 953	10 955	6
Pikaajalised nõuded	455	1 133	7
Materiaalne põhivara	271 220	241 287	8
Immateriaalne põhivara	16 134	18 920	9
Põhivara kokku	298 762	272 295	
Aktiva (vara) kokku	947 788	950 652	
P a s s i v a (kohustused ja omakapital)			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Võlad	94 499	106 232	11
Ettemaksed	3 375	13 899	11
Lühiajalised eraldised	2 094	0	12
Lühiajalised kohustused kokku	99 968	120 131	
Kohustused kokku	99 968	120 131	
Omakapital			
Aktiivkapital nominaalväärtuses	132 000	132 000	13
Kohustuslik reservkapital	13 200	13 200	
Jaotamata kasum	702 620	685 321	
Omakapital kokku	847 820	830 521	
Passiva (kohustused ja omakapital) kokku	947 788	950 652	

Raamatupidamisarvestuse põhimõtted lehekülgedel 19 kuni 26 ja lisad konsolideeritud finantsaruannetele lehekülgedel 27 kuni 40 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatuks osaks.

Konsolideeritud kasumiaruanne

Tuhandetes kroonides

	2005	2004	Lisa nr.
Müügitulu	975 575	986 297	14
Müüdid toodangu kulu	-808 470	-807 248	15
Brutokasum	167 105	179 049	
Turustuskulud	-13 440	-12 755	16
Tootearenduskulud	-38 875	-31 931	17
Üldhalduskulud	-21 817	-22 059	18
Muud äritulud	4 657	3 769	19
Muud ärikulud	-4 306	-2 136	20
Ärikasum	93 324	113 937	14
Finantstulud/kulud	10 817	9 691	21
Kasum enne maksustamist	104 141	123 628	
Tulumaks	-20 842	-18 640	22
Aruandeaasta kasum	83 299	104 988	
Tava ja lahustatud puhaskasum aktsia kohta kroonides	6,31	7,95	13

Raamatupidamisarvestuse põhimõtted lehekülgedel 19 kuni 26 ja lisad konsolideeritud finantsaruannetele lehekülgedel 27 kuni 40 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatuks osaks.

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

Tuhandetes kroonides

	Aktsiakapital nominaalväärtuses	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Kokku omakapital
31.12.2003	132 000	13 200	646 333	791 533
Dividendid	-	-	-66 000	-66 000
Aruandeaasta kasum	-	-	104 988	104 988
31.12.2004	132 000	13 200	685 321	830 521
31.12.2004	132 000	13 200	685 321	830 521
Dividendid	-	-	-66 000	-66 000
Aruandeaasta kasum	-	-	83 299	83 299
31.12.2005	132 000	13 200	702 620	847 820

Vastavalt Äriseadustiku nõuetele moodustab kohustuslik reservkapital 10% aktsiakapitalist. Kohustuslikku reservkapitali võib kasutada eelmiste perioodide kahjumite katmiseks või aktsiakapitali suurendamiseks. Kohustuslikust reservkapitalist ei tehta väljamakseid aktsionäridele.

Raamatupidamisarvestuse põhimõtted lehekülgedel 19 kuni 26 ja lisad konsolideeritud finantsaruannetele lehekülgedel 27 kuni 40 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatuks osaks.

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

Tuhandetes kroonides

	2005	2004	Lisa nr.
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum	93 324	113 937	
Korrigeerimised:			
Kasum materiaalse põhivara likvideerimisest	-83	-710	19
Materiaalse ja immateriaalse põhivara amortisatsioon	62 740	57 641	8,9
Põhivara allahindlus	1 046	550	8
Äritegevusega seotud käibevara vähenemine :			
Lühiajaliste nõuete, v.a. laenude ja intresside muutus	71 264	21 261	3,4,7
Varude muutus	-3 024	12 942	5
Pikaajaliste nõuete, v.a. laenude muutus	500	-61	7
Kohustuste vähenemine:			
Kreditoorne võlgnevuse muutus	-11 733	-56 781	11
Ettemaksete muutus	-10 524	5 822	11
Eraldise muutus	2 094	0	12
Makstud intressid	0	-7	
Tulumaksu tasumine	0	-129	22
Rahavood äritegevusest kokku	205 604	154 465	
Rahavood investeerimisest			
Materiaalse põhivara müük	1 120	1 208	
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamine	-91 970	-47 200	8,9
Väljaantud laenud	-88	-62	7
Tagasisaadud laenud	296	48	7
Finantsinvesteeringute soetamine	-197 930	-304 709	
Finantsinvesteeringute müük	223 583	159 013	
Saadud intressid	10 474	10 241	
Rahavood investeerimisest kokku	-54 515	-181 461	
Rahavood finantseerimisest			
Dividendide tulumaksu tasumine	-20 842	-18 511	22
Makstud dividendid	-66 000	-66 000	13
Rahavood finantseerimisest kokku	-86 842	-84 511	
Neto rahavoog	64 247	-111 507	
Muutused rahas ja raha ekvivalentides			
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses:	118 208	230 104	
Juurdekasv/vähenemine	64 247	-111 507	
Valuutakursi mõju	574	-389	21
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus, sh.:	183 029	118 208	
<i>raha ja pangakontod (sh. tähtajalised deposiidid tähtajaga kuni 3 kuud)</i>	<i>109 145</i>	<i>37 002</i>	<i>1</i>
<i>intressifondi osakud</i>	<i>73 884</i>	<i>81 206</i>	<i>1</i>

Raamatupidamisarvestuse põhimõtted lehekülgedel 19 kuni 26 ja lisad konsolideeritud finantsaruannetele lehekülgedel 27 kuni 40 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatuks osaks.

Üldinformatsioon

AS Norma (edaspidi ka “emaettevõte”) ja tema tütarettevõtete (edaspidi koos ka “kontsern”) põhitegevuseks on autodele turvasüsteemide ja nende detailide valmistamine, müük ning põhitegevusega seonduvate arendustööde teostamine. Põhitootmise tarbeks kasutatavad tehnoloogiad on metallitöötlemine, plastivalamine, detailide galvaaniline katmine ja toodete koostamine.

AS Norma kontserni kuulus 2005. aastal AS Norma ja tema kaks 100%-lise osalusega tütarettevõtet

Ettevõtte nimi	Osalus	Asukoht
AS Tööriistavabrik	100%	Eesti
Norma-Osvar ZAO	100%	Venemaa

AS Norma osalus tütarettevõtete omakapitalides võrdub tema osalusega hääleõiguslikes aktsiates.

Kontsernis töötas 2005. a. lõpus 935 inimest, sealhulgas AS-s Norma 859 inimest (2004.a lõpus vastavalt 874 ja 795 inimest).

AS Norma on registreeritud ja tegutseb Eesti Vabariigis, Tallinnas, Laki tn. 14. AS-i Norma aktsiad on noteeritud Tallinna Väärtpaberibörsi põhinimekirjas, lisaks kaubeldakse AS Norma aktsiatega (GDR) veel Frankfurdi ja Berliini börsidel. AS-i Norma emaettevõte on Autoliv AB ja Autoliv-i kontserni emaettevõte on Autoliv Inc.

Raamatupidamisarvestuse põhimõtted ja hinnangud

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ja põhineb soetusmaksumuse printsiibil, v.a. juhtudel, mis on kirjeldatud järgnevas arvestusmeetodites teisiti (näiteks teatud finantsinstrumendid, mida kajastatakse õiglases väärtuses). Aruanne on koostatud tuhandetes Eesti kroonides.

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule, kinnitatakse juhatuse poolt koostatud ja nõukogu poolt heaks kiidetud majandusaasta aruanne, mis sisaldab endas ka raamatupidamise aastaaruannet, aktsionäride üldkoosoleku poolt. Aktsionäridel on õigus juhatuse poolt koostatud ja kinnitatud majandusaasta aruannet mitte heaks kiita ning nõuda uue aruande koostamist.

Alates 1. jaanuarist 2005. a on rakendunud mitmed muudatused kehtivate standartide tekstides ning uued IFRS standardid. Käesoleva finantsaruande koostamisel on nendest rakendatud alljärgnevaid standardeid:

- IAS 1 Finantsaruannete esitamine
- IAS 2 Varud
- IAS 8 Arvestuspõhimõtted, muutused raamatupidamishinnangutes ja vead
- IAS 10 Bilansipäevajärgsed sündmused
- IAS 16 Materiaalne põhivara
- IAS 17 Rent
- IAS 21 Valuutakursside muutuste mõju
- IAS 24 Seotud osapooli käsitleva informatsiooni avalikustamine
- IAS 27 Konsolideeritud ja konsolideerimata finantsaruanded
- IAS 32 Finantsinstrumendid: avalikustamine ja esitamine
- IAS 33 Aktsiatulu
- IAS 36 Varade väärtuse langus
- IAS 38 Immateriaalne vara
- IAS 39 Finantsinstrumendid: kajastamine ja mõõtmine
- IFRS 3 Äriühendused
- IFRS 5 Müügioteel põhivara ja lõpetatud tegevusvaldkonnad

Nimetatud standardite rakendamine ei mõjutanud kontserni omakapitali seisuga 1. jaanuar 2004. a, kuid IAS 27 (muudetud) uued nõuded tütarettevõtete kajastamise osas mõjutasid emaettevõtte konsolideerimata aruandeid (emaettevõtte bilanss, kasumiaruanne, rahavoogude aruanne ja omakapitali muutuste aruanne on esitatud lisades 27 kuni 30). Kui 2004. a emaettevõtte konsolideerimata finantsaruandes kajastati investeringut tütarettevõtetesse kapitaliosaluse meetodil, siis 2005. a konsolideerimata finantsaruandes soetusmaksumuse meetodil. Selle tulemusena vähenes emaettevõtte jaotamata kasum seisuga 1. jaanuar 2004. a 5 062 tuhande krooni võrra, 2004. a kasum 798 tuhande krooni võrra ja investering tütarettevõtete aktsiasse seisuga 31. detsember 2004. a 6 627 tuhande krooni võrra ning nõuded tütarettevõtete ees seisuga 31. detsember 2004. a suurenesid 767 tuhat krooni võrra.

Käesolevas finantsaruandes on raha ja raha ekvivalentide saldo seisuga 31.12.2004 esitatud korrigeerituna. Varem kajastati raha ekvivalentidena kõiki lühiajalisi deposiite, kuid alates 2005. a kajastatakse raha ekvivalentidena vaid kuni 3-kuulise tähtajaga deposiite. Selle tulemusena on nii kontserni kui ka emaettevõtte raha ja raha ekvivalentide saldod 31.12.2004 ja 31.12.2003 seisuga ning 2004. a neto rahavoogusid (rahavood investeerimisest) vähendatud vastavalt 282 041 tuhat EEK, 100 440 tuhat EEK ja 181 601 tuhat EEK.

Vastavalt muudetud või uute standardite nõuetele on muudetud vajadusel ka finantsaruannete informatsiooni esitusviisi (koos võrdlusandmete korrigeerimisega).

Uued või muudetud standardid ja tõlgendused, mis käesoleva aruande bilansipäevaks on Euroopa Liidu poolt vastuvõetud, kuid mis jõustuvad peale bilansipäeva, ei mõjuta kontserni poolt rakendatavaid arvestuspõhimõtteid. Nimetatud standardid on IAS 19 „Töövõtjate hüvitised – kindlustusmatemaatilised kasumid ja kahjumid, mitut tööandjat hõlmavad plaanid ja avalikustatav informatsioon” parandused, IFRIC 4 “Kindlaksmääramine, kas kokkulepe sisaldab renti”; IFRS 6 “Maavarade uuring ja hindamine”; IFRIC 5 “Õigus osalusele kahjutustamise, taastamise ja keskkonna parandamise fondides”.

Konsolideerimise põhimõtted

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab AS-i Norma ning selle tütarettevõtete finantsnäitajaid konsolideerituna rida-realt.

Tütarettevõtted on ettevõtted, milles kontsernile kuulub rohkem kui pool hääleõiguslikest aktsiatest või kontsern kontrollib muul moel ettevõtte finants- ja tegevuspoliitikat. Tütarettevõtteid konsolideeritakse alates selle ostukuupäevast (kontrolli omandamise hetkest) kuni müügikuupäevani (kontrolli kaotamise hetkeni).

Tütarettevõtted koostavad oma finantsaruandeid sama perioodi kohta ja kasutavad oma aruannete koostamisel olulises osas samu arvestuspõhimõtteid, mis emaettevõttegi. Kõik kontsernisisesed tehingud, nõuded ja kohustused ning realiseerimata kasumid ja kahjumid kontserni ettevõtete vahel toimunud tehingutelt on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes täies ulatuses elimineeritud. Realiseerimata kahjumeid ei elimineerita, kui sisuliselt on tegemist vara väärtuse langusega.

Välisvaluutad

Emaettevõtte arvestusvaluuta on Eesti kroon, mis on ka käesoleva aruande esitusvaluutaks; kõiki teisi valuutasid loetakse välisvaluutadeks.

Kõik välisvaluutas toimunud kontserni tehingud on kajastatud Eesti kroonides, vastavalt tehingupäeval kehtinud Eesti Panga kursile. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustused hinnatakse bilansipäeva seisuga ümber Eesti kroonidesse bilansipäeval ametlikult kehtinud Eesti Panga valuutakurside alusel. Kasumid / kahjumid äritegevusega seotud rahaliste varade ja kohustuste ümberhindamisest kajastatakse kasumiaruandes real “muud äritulud” või “muud ärikulud” ning investeerimis- ja finantseerimistegevusega seotud rahaliste varade ja kohustuste ümberhindamisest real “finantstulud /kulud”.

Välisriigis asuva tütarettevõtte arvestusvaluuta on euro. Kõik tehingud ning varade ja kohustuste saldod hinnatakse ümber Eesti Panga kehtiva valuutakursiga. Kuna Eesti kroon ja euro on omavahel fikseeritud

kursiga seotud (1 euro = 15.6466 Eesti krooni), siis ei teki ümberhindamisel valuutakursside vahesid, mida peaks kajastama oste omakapitalis.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid rahavoogude aruandes sisaldavad lühiajalisi (kuni 3-kuulise tähtajaga soetatud) kõrge likviidsusega investeeringuid, mida on võimalik konverteerida teadaoleva summa raha vastu ning mille puhul puudub oluline turuväärtuse muutuse risk, sh. kassa, pangakontode ja lühiajaliste kuni 3-kuulise tähtajaga pangadeposiitide saldosid ning muid vabalt kaubeldavaid likviidseid väärtpabereid (näiteks intressifondi osakud).

Finantsvarad

Kõik finantsvarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab ka kõiki finantsvara soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi, sealhulgas tasud vahendajatele ja nõustajatele, tehinguga kaasnevad mittetagastatavad maksud ja muud sarnased kulutused, v.a. selliste finantsvarade, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande, soetamisega seotud kulutused.

Kõik tavapärasel turutingimustel toimuvad finantsvarade ostud ja müügid kajastatakse nende tehingute tehingupäeval, s.t. päeval, mil kontsern võtab endale kohustuse (näiteks sõlmib lepingu) teatud finantsvara ostuks või müügiks. Tavapärasel turutingimustel toimuvaks nimetatakse selliseid oste ja müüke, mille puhul ostetava või müüdava finantsvara üleandmine müüjalt ostjale toimub antud turul väljakujunenud või vastavate turegulationidega nõutud perioodi jooksul.

Edasise kajastamise eesmärgil jagatakse finantsvarad järgmistesse gruppidesse:

- finantsvarad, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (sellesse gruppi kuuluvad kauplemiseesmärgil soetatud aktsiad, osakud, võlakirjad, mida ei kavatseta hoida lunastustähtajani ja muud väärtpaberid ning positiivse väärtusega tuletisinstrumentid),
- lunastustähtajani hoitavad investeeringud (sellesse gruppi kuuluvad kindla lunastustähtajaga võlakirjad, mida kavatsetakse hoida kuni lunastustähtajani),
- laenud ja nõuded (sellesse gruppi kuuluvad antud laenud, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded),
- müügiotel finantsvarad (sellesse gruppi kuuluvad kõik ülejäänud finantsvarad, mis ei kuulu eelpool nimetatud gruppidesse; kontsernil aruandeperioodil ja võrdlusperioodil selliseid investeeringuid ei olnud).

Esimese grupi finantsvarad hinnatakse igal bilansipäeval õiglasel väärtusesse. Börsil noteeritud väärtpaberite puhul baseerub õiglane väärtus bilansipäeva sulgemishindadel ja Eesti Panga ametlikel valuutakurssidel. Börsil noteerimata väärtpaberite puhul kasutatakse õiglast väärtust, mille leidmisel võetakse aluseks kogu kontsernile kättesaadav info investeeringu väärtuse kohta. Kasumid/kahjumid õiglasel väärtuse muutustest kajastatakse kasumiaruandes real "finantstulud /kulud". Intressid ja dividendid esimese grupi finantsvaradest kajastatakse samuti kasumiaruandes real "finantstulud /kulud".

Lunastustähtajani hoitavad investeeringuid ning laenusid ja nõudeid kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses kasutades efektiivset intressimäära. Korrigeeritud soetusmaksumus arvutatakse kogu finantsvara kehtivusperioodi kohta, kusjuures arvesse võetakse igasugune soetamisel tekkinud diskonto või preemia ning tehinguga otseselt seotud kulutused.

Korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil kajastatavaid finantsvarasid hinnatakse alla juhul, kui on tõenäoline, et nende kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline väärtus (ebatõenäoliselt laekuvate nõuete osas on allahindlus kajastatud kontraaktiva kontol ning lootusetud nõuded on bilansist välja kantud). Korrigeeritud soetusmaksumusel kajastatavate finantsvarade kaetav väärtus on finantsvarast tulevikus saadavate rahavoogude nüüdisväärtus diskonteerituna esmasel kajastamisel fikseeritud efektiivse intressimääraga. Igat nõuet konkreetse kliendi vastu hinnatakse eraldi, arvestades teadaolevat infot kliendi maksevõime kohta. Äritegevusega seotud finantsvarade allahindlus kajastatakse kasumiaruandes ärikuluna (real

”üldhalduskulud”) ning investeerimistegevusega seotud finantsvarade allahindlus kajastatakse kasumiaruandes finantskuluna.

Aruandeperioodil laekunud, eelnevalt kuludesse kantud nõuded on kajastatud ebatõenäoliste nõuete summa korrigeerimisena ja kulu vähendusena aruandeperioodi kasumiaruandes.

Intressitulu laenudelt, nõuetelt ja lunastustähtajani hoitavatelt investeeringutelt kajastatakse kasumiaruandes real “finantstulud /kulud”.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse siis, kui kontsern kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolle üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest.

Tütarettevõtete kajastamine ematettevõtte konsolideerimata finantsaruannetes

Investeeringud tütarettevõtetesse on kajastatud ematettevõtte konsolideerimata finantsaruannetes soetusmaksumuses. See tähendab, et investeering kajastatakse algselt tema soetusmaksumuses, milleks on omandamisel makstava tasu õiglane väärtus ning hiljem korrigeeritakse seda vajadusel investeeringu väärtuse langusest tulenevate allahindlustega.

Vara väärtuse test hindamaks, kas investeeringu kaetav väärtus (kõrgem kahest – õiglane väärtus miinus müügiikuludused või kasutusväärtus) on langenud alla selle bilansilise jääkväärtuse, viiakse läbi siis, kui on indikatsioone, et vara väärtus võib olla langenud. Allahindlusest tekkiv kulu kajastatakse ematettevõtte kasumiaruandes finantskuluna. Juhul, kui olukord muutub ja allahindlus ei ole enam põhjendatud, siis varem kajastatud allahindlus tühistatakse. Allahindluse tühistamine kajastatakse selle perioodi, mil tühistamine aset leidis, finantstuluna.

Tütarettevõtete poolt makstud dividendid kajastatakse sel hetkel, kui ematettevõttel tekib õigus neile dividendidele, finantstuluna, v.a. see osa dividendidest, mis makstakse välja selle vaba omakapitali arvelt, mille tütarettevõtte oli teeninud välja enne tema soetamist kontserni poolt. Selline osa dividendidest kajastatakse investeeringu vähendusena.

Varud

Valmistoodang ja lõpetamata toodang on kajastatud tootmisomahinnas (koosneb otsestest ja kaudsetest tootmiskuludest normaalse tootmismahu korral). Ladudes ja tootmises olev toormaterjal ning ostutooted on kajastatud soetusmaksumuses, mis koosneb varude ostuhinnast ning ostuga seotud veokuludest, mittetagastatavatest maksudest ja muudest ostuga seotud kulutustest.

Varud on kajastatud bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus. Varude soetusmaksumuse kindlaks määramisel kasutatakse kaalutud keskmise hinna meetodit. Varude allahindlusi nende neto realiseerimismaksumusele kajastatakse aruandeperioodi kuluna kasumiaruande real “müüdüd toodangu kulu”.

Materiaalne põhivara

Põhivara on vara, mille soetusmaksumus ületab 40 tuhandet krooni (v.a. arvutid ja printerid, mille soetusmaksumus ületab 15 tuhandet krooni) ja mille kasutusaeg on üle ühe aasta. Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest.

Edaspidi kajastatakse materiaalsel põhivara soetusmaksumuses, miinus akumulieeritud kulum ja võimalikud vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Põhivara hinnatakse alla tema kaetavale väärtusele (kõrgemale kahest - kas õiglane väärtus miinus müügiikuludused või kasutusväärtus), kui see on madalam vara bilansilisest jääkväärtusest. Vara väärtuse test hindamaks, kas vara kaetav väärtus on langenud alla selle

bilansilise jääkväärtuse, viiakse läbi siis, kui on indikatsioone, et vara väärtus võib olla langenud. Allahindlus kajastatakse perioodikuluna kasumiaruandes real "muud ärikulud".

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas on indikatsiooni, mis viitavad sellele, et varem kajastatud allahindlus ei ole enam põhjendatud. Juhul, kui selliseid indikatsioone on, siis leitakse vara kaetav väärtus ja vajadusel tühistatakse varem kajastatud allahindlus. Allahindluse tühistamine kajastatakse selle perioodi, mil tühistamine aset leidis, kulu vähendusena.

Arvelevõetud materiaalse põhivaraga seotud hilisemad väljaminekud (näiteks mõne varaobjekti teatud osade asendamine) lisatakse varade bilansilisele väärtusele siis, kui on täidetud järgmised kriteeriumid: (a) on tõenäoline, et kontsern saab sellest tulevikus majanduslikku kasu ning (b) nende soetusmaksumust on võimalik usaldusväärsetl mõõta. Asendatud osad kantakse bilansist välja. Kõik teised väljaminekud kajastatakse kuludena perioodil, mil vastavad kulutused tehti.

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse kas klassifitseerimisel müügiotel põhivaraks või vara eemaldamiseni kasutusest. Kui täielikult amortiseerunud vara on veel kasutuses, kajastatakse bilansis nii soetusmaksumust kui akumulieeritud kulumit seni, kuni vara on lõplikult kasutusest eemaldatud.

Materiaalse põhivara objektide amortiseeritav osa (s.o. soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahe) amortiseeritakse kulusse objekti kasuliku eluea jooksul. Erandiks on maa, mida ei amortiseerita. Amortisatsiooni arvestatakse lineaarsel meetodil (v.a. rakiste puhul), lähtudes konkreetse vara kasulikust elueast, järgnevalt:

Ehitised	8 - 20 aastat
Masinaid ja seadmed	4 - 11 aastat
IT seadmed	3 - 7 aastat
Muu inventar	5 - 7 aastat

Rakiste puhul rakendatakse tegevusmahupõhist amortisatsiooni arvutamise meetodit.

Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, on need komponendid võetud raamatupidamises arvele eraldi varana, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt nende kasulikule elueale.

Materiaalse põhivara objektide amortisatsiooninormid, -meetodid ja lõppväärtus vaadatakse iga majandusaasta lõpul üle ja vajadusel muudetakse. Muutust käsitletakse muutusena raamatupidamislikes hinnangutes.

Müügiotel põhivara kajastatakse kas vara bilansilises väärtuses või õiglases väärtuses, millest on maha arvatud müügiga seotud kulutused, olenevalt kumb on madalam. Müügiotel põhivara ei amortiseerita.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Edaspidine mõõtmine sõltub sellest, kas tegemist on piiratud elueaga varaga või määramata elueaga varaga. Piiratud elueaga immateriaalne põhivara kajastatakse soetusmaksumuses miinus akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud vara väärtuse langustest tulenevad kahjumid. Selliseid varasid amortiseeritakse lineaarsel meetodil, lähtudes konkreetse vara kasulikust elueast:

Ostetud litsentsid	3-10 aastat
--------------------	-------------

Piiratud kasutusega immateriaalne vara hinnatakse alla tema kaetavale väärtusele (kõrgemale kahest - kas õiglase väärtus miinus müügikulutused või kasutusväärtus), kui see on madalam vara bilansilisest jääkväärtusest. Vara väärtuse test hindamaks, kas vara kaetav väärtus on langenud alla selle bilansilise jääkväärtuse, viiakse läbi siis, kui on indikatsioone, et vara väärtus võib olla langenud. Allahindlus kajastatakse perioodikuluna kasumiaruandes real "muud ärikulu".

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas on indikatsiooni, mis viitavad sellele, et varem kajastatud allahindlus ei ole enam põhjendatud. Juhul, kui selliseid indikatsioone on, siis leitakse vara kaetav väärtus ja vajadusel tühistatakse varem kajastatud allahindlus. Allahindluse tühistamine kajastatakse selle perioodi, mil tühistamine aset leidis, kulu vähendusena.

Määramata kasuliku elueaga immateriaalseid varasid (sh firmaväärtus) ei amortiseerita, kuid nende väärtuse kontrollimiseks tuleb igal bilansipäeval viia läbi väärtuse test. Kontsernil aruandeperioodil ja võrdlusperioodil määramata kasuliku elueaga immateriaalseid varasid ei eksisteerinud.

Arenguväljaminekud on kulutused, mida tehakse uurimustulemuste rakendamisel uute konkreetsete toodete ja teenuste väljatöötamiseks. Arenguväljaminekuid kapitaliseeritakse juhul, kui eksisteerib kavatsus ning tehnilised ja finantsilised võimalused projekti elluviimiseks, on võimalik hinnata immateriaalsest varast tulevikus tekkivat tulu ning arendusprojektiga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärsetl mõõta.

Uue majandusüksuse asutamisega seotud väljaminekuid, uue teadusliku või tehnilise informatsiooni kogumise eesmärgil läbi viidud uuringutega seotud kulutusi ning koolituskulusid ei kapitaliseerita.

Finantskohustused

Finantskohustused võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on finantskohustuse eest saadud tasu õiglane väärtus. Edaspidi kajastatakse finantskohustusi nende korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivset intressimäära. Tehingukulud võetakse arvesse efektiivse intressimäära arvutamisel ning kantakse kuludesse finantskohustuse eluea jooksul. Finantskohustustega kaasnev kulutused (sh. intressikulud) kajastatakse tekkepõhiselt perioodikuluna.

Finantskohustuse kajastamine lõpetatakse siis, kui kohustus on tasutud, tühistatud või aegunud.

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Bilansis kajastatakse eraldisena aruandeperioodil või eelnevatel perioodidel tekkinud kontserni kohustusi, millel on seaduslik või lepinguline alus, mille realiseerumine on tõenäoline ja mis nõuab varast loobumist ja mille maksumust saab usaldusväärsetl määrata, kuid mille lõplik maksumus või maksetähtaeg ei ole kindlalt fikseeritud. Eraldiste hindamisel on lähtutud juhatuse hinnangust, kogemustest ja vajadusel ka sõltumatute ekspertide hinnangutest.

Lubadused, garantiid ja muud kohustused, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, kuid, mille realiseerumist hindab juhtkond ebatõenäoliseks, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustustena.

Ettevõtte tulumaks

Eestis registreeritud ettevõtted:

Vastavalt kehtivale seadusandlusele Eestis ettevõtete kasumit ei maksustata, mistõttu ei eksisteeri ka edasilükkunud tulumaksu nõudeid ega kohustusi. Kasumi asemel maksustatakse Eestis jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende maksumääraga 23/77 (2005. a kehtis maksumäär 24/76 ning ka edaspidi väheneb maksumäär 1% võrra aastas kuni 20/80-ni 2009. a) netodividendina väljamakstud summalt. Dividendide väljamaksmisega kaasnev ettevõtte tulumaksu kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Bilansis ei kajastata potentsiaalset tulumaksukohustust kontserni Eestis registreeritud ettevõtete vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks omakapitali väljamaksmisel dividendidena. Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võiks kaasneda dividendide väljamaksmisega, on ära toodud lisas 22.

Venemaal registreeritud ettevõtted:

Vastavalt Venemaa tulumaksuseadusele on ettevõtte puhaskasum, mida on korrigeeritud tulumaksuseaduses sätestatud ajutiste ja püsivate erinevustega, Venemaal tulumaksuga maksustatav (maksumäär on 24%).

Edasilükkunud tulumaks on kajastatud kohustusemeetodil kõigi bilansikuupäeval esinevate ajutiste erinevuste kohta varade ja kohustuste maksustamisbaasi ja nende bilansilise väärtuse vahel raamatupidamisarvestuses. Edasilükkunud tulumaksuvara kajastatakse ainult siis, kui on tõenäoline, et tulevikus tekivad kasumid, mille arvelt saab edasilükkunud tulumaksuvara kasutada.

Tasumisele kuuluv tulumaksukohustus kajastatakse lühiajalise kohustusena ja edasilükkunud tulumaksukohustus või -nõue pikaajalise kohustuse või põhivarana.

Seotud osapooled

Osapooled on seotud, kui ühel osapoolel on kontroll teise osapoolle üle või oluline mõju teise osapoolle äriolulistele otsustele. Kontsern, mis kuulub omakorda Autoliv'i kontserni käsitleb seotud osapooltena:

- a) AS Norma emaettevõtet ning Autoliv kontserni emaettevõtet;
- b) teisi Autoliv kontserni kuuluvaid ettevõtteid;
- c) kontserni ja tema emaettevõtte juhtkonna võtmeisikuid ning
- d) eelmises punktis nimetatud isikute lähisugulasi ja nende poolt kontrollitavaid ettevõtteid.

Müügitulu arvestus

Kaupade müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav. Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses. Kui tasumine toimub tavatingimustest pikema perioodi jooksul, kajastatakse tulu saadava tasu nüüdisväärtuses.

Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel. Vahendatavatest teenustest tulenev tulu kajastatakse kasumiaruandes saldeerituna nende teenustega seotud kulustest.

Kapitali- ja kasutusrendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kontsern kui rentnik

Kapitalirendi puhul võetakse vara ja kohustus rentniku bilanssi arvele renditud vara õiglases väärtuses või rendimaksede miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem.

Makstud kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul linearselt kasumiaruandes kuluna.

Kontsern kui rendileandja

Kapitalirendi alusel väljarenditud vara kajastatakse bilansis nõudena kapitalirendi tehtud netoinvesteeringu summas (võrdub saadaolevate rendimaksede nüüdisväärtusega, pluss renditava vara garanteerimata jääkväärtus rendiperioodi lõpuks). Rentnikult saadavad rendimaksed jagatakse kapitalirendinõude põhiosa tagasimakseteks ja finantstuluks. Finantstulu jagatakse rendiperioodile arvestusega, et rendileandja tulususe määr on igal ajahetkel kapitalirendi netoinvesteeringu jäägi suhtes konstantne.

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt muu materiaalse põhivaraga. Väljarenditavat vara amortiseeritakse lähtudes kontsernis sama tüüpi varade osas rakendatavatest

amortiseerimisühimõtetest. Saadud kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Segmendi aruandlus

Grupi esmaseks segmendi vormiks on tegevusala segmendid ning teiseseks segmendi vormiks on segmendid geograafilises lõikes.

Kontsernis valmistatavate toodete jaotuses on põhiosa autoohutusrihmal. Muud tooted (auto turvasüsteemide komponendid, autodetailid, metallitööd, kinnisvara haldus jms.) moodustavad kogukäibest ja varadest eraldivõetuna alla 10% ja seega ei ole neid eraldi segmentidena avalikustatud.

Kulude jaotus on vastavuses toote osatähtsusega käibes. Varade (v.a. raha, aktsiad ja muud väärtpaberid ning laenud), kohustuste ja investeeringute jaotuse aluseks on nende seos segmendiga. Amortisatsioonikulu ja põhivara allahindlus on jaotatud vastavalt põhivara proportsioonile segmentide lõikes. Need kulud, varad ja kohustused, mis ei ole seotud otseselt ühegi segmendiga, vaid on seotud kontserni kui terviku administreerimise, investeerimise ja finantseerimisega, on avalikustatud kontserni jagamatute kulude, varade ja kohustustena.

Olulised otsused ja hinnangud

Rakendades raamatupidamisprintsipi on emattevõtte juhtkond otsustanud, et teatud võlakirju hoitakse nende lunastusperioodi lõpuni. Sellest otsusest tulenevalt on kajastatud neid võlakirju korrigeeritud soetusmaksumuses, mitte õiglases väärtuses.

Lisad konsolideeritud finantsaruannetele

Tuhandetes Eesti kroonides (kui ei ole näidatud teisiti)

1. Raha ja raha ekvivalendid	31.12.2005	31.12.2004
Kassa ja pangakontod	1 252	2 203
Lühiajalised deposiidid tähtajaga alla 3 kuu	107 893	34 799
Hansapanga Intressifondi osakud	73 884	81 206
	183 029	118 208

2005. aasta lõpu seisuga oli deponeeritud lühiajalisi deposiite alla 3 kuulise tähtajaga järgmiselt:

- lühiajalisi deposiite kommertsbankades 1,9-4,0% (2004: 1,95-2,40%) tootlusega summas 15 824 (2004: 22 799) tuhat krooni; ning
- Autolivi finantsturgude divisjonis oli deponeeritud lühiajalisi deposiite tootlusega 2,75-2,79% (2004: 2,5-2,5%) summas 92 069 (2004: 12 000) tuhat krooni.

Osakud on kajastatud õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande.

Rahaliste vahendite paindlikumaks juhtimiseks, intressikulude ja laenuarve vähendamiseks on kasutusel kontsernikonto. See võimaldab kontserni liikmetel neile AS Norma poolt kehtestatud limiidi piires kasutada kontserni vahendeid.

2. Lühiajalised finantsinvesteeringud	31.12.2005	31.12.2004
Lühiajalised deposiidid tähtajaga üle 3 kuu	260 803	282 041
Võlakirjad	2 070	6 483
	262 873	288 524

2005. aasta lõpu seisuga oli deponeeritud lühiajalisi deposiite üle 3 kuulise tähtajaga järgmiselt:

- lühiajalisi deposiite kommertsbankades 2,5-3,05% (2004: 2,42-2,7%) tootlusega summas 72 397 (2004: 81 092) tuhat krooni; ning
- Autolivi finantsturgude divisjonis oli deponeeritud lühiajalisi deposiite tootlusega 2,5-3% (2004: 2,5-2,7%) summas 188 406 (2004: 200 949) tuhat krooni.

Võlakirjadena on kajastatud Venemaa kommertsbankade lihtvekslid summas 2 070 (2004: 2 483) tuhat krooni, mis kuuluvad lunastustähtajani hoitavate investeeringute hulka ning amortiseeritakse lähtuvalt soetusmaksumusest ja efektiivsest intressimäärast. Kommertsbankade lihtvekselid lunastati 23. jaanuaril 2006 (2004: 24. jaanuaril 2005). 2004. aasta lõpu seisuga sisaldavad võlakirjad ka Ühisbanka Eesti krooni võlakirju tootlusega 5,15% summas 4 000 (2005: 0) tuhat krooni. Võlakirjad lunastati vastavalt võlakirja tähtajale 2005. aastal.

3. Nõuded	31.12.2005	31.12.2004
Ostjatelt laekumata arved (mitte seotud osapooled)	61 906	74 390
Autoliv kontserni kuuluvate ettevõtete võlg (vt. lisa 24)	47 960	96 952
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-2 646	-4 947
Muud lühiajalised nõuded	529	249
Käibemaksu ettemaks	2 862	5 777
Intressikasviku	1 192	1 422
	111 803	173 843

31.12.2005.a. seisuga on 36,9% (2004: 56,6%) ebatõenäoliselt laekuvatest arvetest seotud Venemaa klientidega.

	2005	2004
Allahindlus 1. jaanuaril	-4 947	-9 340
Allahindluse tühistamine (vt. lisa 18)	2 251	4 393
Bilansist välja kantud allahindlus	50	0
Allahindlus 31. detsembril	-2 646	-4 947

4. Ettemaksed	31.12.2005	31.12.2004
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	1 280	10 579
Ettemakstud tulumaks	259	445
	1 539	11 024

Tulevaste perioodide kuludest seisuga 31.12.2004 moodustab enamuse VAZ 1118 turvasüsteemi arendusprojekti raames Autoliv Sverige AB'lt tellitavate teenuste eest tehtud ettemaks summas 9 707 (2005: 0) tuhat krooni. Lisaks on nii 31.12.2004 kui ka 31.12.2005 ettemakstud kuludena kajastatud tulevaste perioodidega seotud tarkvaralitsentside tasud, kindlustusmaksed, ajakirjanduse tellimused jmt kulud.

5. Varud	31.12.2005	31.12.2004
Tooraine ja materjal	48 940	51 698
Lõpetamata toodang	23 023	16 711
Valmistoodang	17 745	18 309
Ettemaksed hankijatele	74	40
	89 782	86 758

Seoses varude realiseerimismaksumuse langemisega alla soetusmaksumuse on varusid alla hinnatud järgmiselt:

	2005	2004
Tooraine ja materjal	2 302	445
Lõpetamata toodang	307	51
Valmistoodang	1 788	76
	4 397	572

Tootmiseks ja realiseerimiseks kõlbmatuid materjale ning lõpetamata ja valmistoodangut on 2005.a. maha kantud summas 162 (2004: 401) tuhat krooni.

Varasematel perioodidel teostatud varude allahindlusi käesoleval ega ka eelmisel aastal tühistatud ei ole.

Kontserni varusid on kolmandate osapoolte käes vastutaval hoiul bilansilise maksumusega 413 tuhat krooni (31. detsember 2004: 0).

6. Pikaajalised finantsinvesteeringud (üle 1 aasta)	31.12.2005	31.12.2004
Tähtajani hoitavad võlakirjad -korrigeeritavad soetusmaksumuses	10 953	10 953
Muud investeeringud - soetusmaksumuses	0	2
	10 953	10 955

Rahavoogude juhtimiseks on soetatud 700 tuhande euro väärtuses Sampo panga pikaajalisi võlakirju, tootlusega 3k EURIBOR+0,90%. Võlakirjade lunastustähtaeg on 2012.a

7. Pikaajalised nõuded (üle 1 aasta)	31.12.2005	31.12.2004
Antud laenud	455	633
Muud pikaajalised nõuded	0	500
	455	1 133

Antud laenude all on kajastatud AS Norma töötajatele antud laenud:

Otstarve	Laenu saldo 31.12.04	S.h. lühiajaliseks klassifitseeritud	S.h. pikaajaliseks klassifitseeritud	2005.a. väljastatud laenud	2005.a. tagastatud/kustutatud laenud	Laenu saldo 31.12.05	S.h.		Intressi määr %-des
							lühiajaliseks klassifitseeritud laen	pikaajaline	
Kinnisvara ost ja remont	123	38	85	0	115	8	8	0	13
Õppelaen	664	116	548	61	181	544	116	428	0
Muud	0	0	0	27	0	27	0	27	0
	787	154	633	88	296	579	124	455	

AS Norma on väljastanud kontserni töötajatele laene vastavuses kontsernisisesse laenureglemendiga. Laenud on tagatud kahe käenduslepinguga või kinnisvaraga.

Õppelaen ei ole diskonteeritud, sest juhatuse hinnangul ei ole diskonteerimise mõju kontserni majandustulemustele oluline.

8. Materiaalne põhivara

	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata ehitus ja ettemaksud	KOKKU
Jääkmaksumus 31.12.2003	69 405	171 598	2 951	5 808	249 762
Soetamine	5 868	30 471	511	10 116	46 966
Müük ja mahakandmine	-3	-488	-8	0	-499
Ümberklassifitseerimine	0	5 754	54	-5 808	0
Allahindlus	0	-550	0	0	-550
Arvestatud kulum	-4 549	-48 954	-889	0	-54 392
Jääkmaksumus 31.12.2004	70 721	157 831	2 619	10 116	241 287
Soetamine	5 606	69 207	933	16 157	91 903
Müük ja mahakandmine	-325	-663	-49	0	-1 037
Ümberklassifitseerimine	0	10 116	0	-10 116	0
Allahindlus	0	-1 046	0	0	-1 046
Arvestatud kulum	-4 625	-54 251	-1 011	0	-59 887
Jääkmaksumus 31.12.2005	71 377	181 194	2 492	16 157	271 220

Seisuga 31.12.2004

Soetusmaksumus	91 715	409 047	5 917	10 116	516 795
Akumuleeritud amortisatsioon ja vara väärtuse langused	-20 994	-251 216	-3 298	0	-275 508

Seisuga 31.12.2005

Soetusmaksumus	96 469	455 557	6 715	16 157	574 898
Akumuleeritud amortisatsioon ja vara väärtuse langused	-25 092	-274 363	-4 223	0	-303 678

Aruandeperioodil on läbi viidud järgmised põhivara allahindlused:

Objekt	Aasta	Allahindlus	Allahindluse põhjus	Väärtuse leidmisel kasutatud meetod
Rakised	2005	1 046	Tehnoloogiline muutus	Kasutusväärtus
Rakised	2004	550	Tehnoloogiline muutus	Kasutusväärtus

Aruandeaasta amortisatsioonist 57 861 (2004: 52 253) tuhat krooni on kajastatud müüdü toodete kuludena, 57 (2004: 67) tuhat krooni turustuskuludena, 427 (2004: 445) tuhat krooni tootearenduskuludena ning 1 542 (2004: 1 628) tuhat krooni üldhalduskuludena (vt. lisasid 15-18).

Kasutuses olev täielikult amortiseerunud materiaalse põhivara soetusmaksumus seisuga 31.12.2005 on 131 564 (2004: 111 309) tuhat krooni.

Lõpetamata ehituste (sh. paigaldamata seadmete) lõpetamiseks vajalik investeering 31.12.2005 seisuga on 503 tuhat krooni.

9. Immateriaalne põhivara

	Toote- ja tehnoloogia litsents	Tarkvara litsentsid	KOKKU
Jääkmaksumus 31.12.2003	20 162	1 773	21 935
Soetamine	0	234	234
Aasta jooksul arvestatud kulum	-2 240	-1 009	-3 249
Jääkmaksumus 31.12.2004	17 922	998	18 920
Soetamine	0	67	67
Aasta jooksul arvestatud kulum	-2 240	-613	-2 853
Jääkmaksumus 31.12.2005	15 682	452	16 134
Seisuga 31.12.2004			
Soetusmaksumus	22 402	8 287	30 689
Akumuleeritud amortisatsioon ja vara väärtuse langused	-4 480	-7 289	-11 769
Seisuga 31.12.2005			
Soetusmaksumus	22 402	7 900	30 302
Akumuleeritud amortisatsioon ja vara väärtuse langused	-6 720	-7 448	-14 168

2003. a. sõlmiti 10-aastase kehtivusega litsentsileping Autoliv Development AB-ga omandamiseks õiguse müüa klientidele Autoliv'is välja töötatud ja/või omanduses olevaid tooteid ning kasutada nende tootmiseks vastavat tehnoloogiat. Litsents võeti arvele immateriaalse põhivarana summas 22 402 tuhat krooni ja amortisatsiooniperioodiga 10 aastat, millest 31.12.2005 seisuga on veel järel 7.

Aruandeaasta amortisatsioonist 2 384 (2004: 2 556) tuhat krooni on kajastatud tootearenduskuludena, 307 (2004: 360) tuhat krooni müüdü toodete kuludena ning 162 (2004: 333) tuhat krooni üldhalduskuludena (vt. lisasid 15-18).

10. Kasutusrent

Kontsernil on kasutusrendilepingutega renditud sõiduaudod.

	2005	2004
Makstud kasutusrendimakseid perioodi jooksul	500	642
Järgmiste perioodide kasutusrendimaksud	1 024	725
mittekatkestatavatest rendilepingutest aasta lõpu seisuga:		
s.h kuni 1 aasta	496	369
1-5 aastat	528	356

Samuti on kontsernil kasutusrendilepingutega renditud maa (periood 2003.a.- 2005.a.) rendimaksud aastas 25 tuhat krooni ning hooned (periood 2003.a. - 2006.a.) rendimaksud aastas 676 tuhat krooni.

Kontsern on kasutusrendi tingimustel väljarentinud tootmis- ja kontoriruumid ja saanud sellest tulu:

	2005	2004
Tootmisruumid	847	845
Kontoriruumid	29	29
Parkla	5	5

11. Võlad ja ettemaksud	31.12.2005	31.12.2004
Hankijatele tasumata arved	54 420	44 562
Võlad töötajatele	19 860	18 847
Viitvõlad	45	5
Võlg kontserni emaettevõttele (vt. lisa 24)	12 308	36 354
Maksudkohustused, s.h	7 866	6 464
Sotsiaalkindlustusmaksed	4 023	5 012
Üksikisiku tulumaks ja tulumaksuvõlg erisoodustustelt	3 561	1 152
Muud	282	300
Võlad kokku	94 499	106 232
Ettemakstud tulu	3 375	13 899

Ettemakstud tulude all oli 2004. aastal kajastatud I.D.P.S.a.r.l.-i ettemaks summas 12 926 tuhat krooni VAZ 1118 turvasüsteemi arendusprojekti eest.

12. Lühiajalised eraldised

Tootmismahdade vähenemine ja tootmise efektiivsuse tõus seoses uute tehnoloogiate kasutuselevõttuga on tinginud olukorra, kus AS Norma taotleb Tööinspeksioonilt luba töölepingute kollektiivseks lõpetamiseks 53 töötajaga ajaperioodil 01.02.2006 -28.02.2006.a.

Seoses kulutustega, mis kaasnevad töötajate koondamisega, on moodustatud restruktureerimiseraldis summas 2 094 tuhat krooni.

13. Aktsiakapital	31.12.2005	31.12.2004
Aktsiakapital nimiväärtuses (10 krooni aktsia)	132 000	132 000

AS Norma on emiteerinud 13,2 miljonit lihtaktsiat, mis annavad ühe hääleõiguse aktsia kohta. Kõikide aktsiate eest on täielikult tasutud. 2004.a. eest maksti dividende 66,0 miljonit krooni ehk 5 krooni aktsia kohta. 2005. a eest teeb juhatus samuti ettepaneku maksta dividende 66,0 miljonit krooni.

Emettevõtte võib ilma põhikirja muutmata oma aktsiakapitali suurendada maksimaalselt 528 000 tuhande kroonini.

AS Norma aktsionärid, kelle osalus ületab 5%, seisuga 31.12.2005:

Autoliv Ab	51,0%
Skandinaviska Enskilda Banken Ab kliendid	8,8%
ING LUXEMBOURG S.A.	7,4%

Puhaskasum aktsia kohta	2005	2004
Puhaskasum	83 299	104 988
Aktsiate keskmine arv (tuhandetes)	13 200	13 200
Puhaskasum aktsia kohta (EPS) kroonides	6,31	7,95

Emettevõttel ei ole potentsiaalselt emiteeritavaid lihtaktsiaid, mistõttu on lahustatud puhaskasum aktsia kohta sama, mis tava puhaskasum aktsia kohta.

14. Segmentide informatsioon Esmane segmenti vorm. Tootegruppide lõikes

	Autoohutus- rihmad 2005	Muud tooted 2005	Jagamata	Kokku 2005	Autoohutus -rihmad 2004	Muud tooted 2004	Jagamata	Kokku 2004
Segmenti müük	873 519	118 143		991 662	881 271	124 052		1 005 323
Sisene müük		-16 087		-16 087		-19 026		-19 026
Konsolideeritud tulu	873 519	102 056		975 575	881 271	105 026		986 297
Konsolideeritud kulud	-748 186	-89 186	-44 879	-882 251	-716 435	-84 894	-71 031	-872 360
Segmenti tulem	125 333	12 870	-44 879	93 324	164 836	20 132	-71 031	113 937
Segmenti varad kokku	324 457	55 546	567 785	947 788	365 002	51 492	534 158	950 652
Finantsvarad (v.a. nõuded)	0	0	456 855	456 855	0	0	417 689	417 689
Nõuded ja ettemaksed	99 912	7 307	6 578	113 797	166 609	10 270	9 121	186 000
Varud	79 086	10 696	0	89 782	76 052	10 706	0	86 758
Põhivara	145 459	37 543	104 352	287 354	122 341	30 516	107 350	260 207
Segmenti kohustused	84 778	10 106	5 085	99 969	98 659	11 691	9 781	120 131
Investeeringud	57 123	25 855	8 992	91 970	24 350	13 116	9 734	47 200
Amortisatsioonikulud	44 777	10 032	7 931	62 740	45 259	8 642	3 740	57 641
Põhivara allahindlus	775	271	0	1 046	154	396	0	550

Grupi esmaseks segmendi vormiks on tegevusala segmendid ning teiseseks segmendi vormiks on segmendid geograafilises lõikes.

Kontsernis valmistatavate toodete jaotuses on põhiosa autoohutusrihmal. Muud tooted ja teenused (auto turvasüsteemide komponendid, autodetailid, metallitööd, auto turvasüsteemide väljatöötlasteenuse, kinnisvara haldus jms.) moodustavad kogukäibest eraldivõetuna alla 10%.

Segmendi tulu on kontserni kasumiaruandes kajastatud otseselt segmendile omistatav tulu ja oluline osa kontserni tulust, mida saab põhjendatud alustel segmendile jaotada ning mis saadakse müügist kontsernivälisetele klientidele või tehingutest sama kontserni teiste segmentidega

Segmendi kulu on segmendi põhitegevusest tulenev otseselt segmendile omistatav kulu ja oluline osa kontserni kuludest, mida saab põhjendatud alustel segmendile jaotada, sealhulgas kulud, mis on seotud müügiiga kontsernivälisetele klientidele ja kulud, mis on seotud sama kontserni teiste segmentidega sooritatud tehingutega.

Segmendi kulude hulka ei kuulu üld- ja halduskulud ning muud kulud, mis tekivad kontserni tasandil ja on seotud kontserni kui tervikuga. Segmendile jaotatakse põhjendatud alustel ka kontserni tasandil tekkinud kulutusi, kui need on seotud segmendi põhitegevusega ja neid saab otseselt omistada segmendile.

Segmendi tulem on segmendi tulude ja segmendi kulude vahe.

Segmendi vara on see vara, mida segment põhitegevuses rakendab ja mida saab otseselt segmendi omaks pidada või põhjendatud alustel segmendile jaotada.

Segmendi vara on näiteks segmendi põhitegevuses kasutatav käibevara, materiaalne põhivara ja immateriaalne vara. Kui teatud amortiseerimiskulu arvatakse segmendi kulude hulka, arvatakse ka sellega seotud varaobjekt segmendi vara hulka. Segmendi vara hulka ei kuulu vara, mida kasutatakse kontserni üldvajadusteks või mida ei saa otseselt segmendile jagada. Segmendi vara hulka kuulub vara, mida jagavad kaks või enam segmenti, kui on olemas põhjendatud jaotusalus nende jaotamiseks.

Teisene segmendi vorm
Müügi jaotus klientide asukoha järgi

	2005	2004
Rootsi	562 607	558 920
Venemaa	290 663	330 377
Saksamaa	33 147	25 165
Prantsusmaa	25 445	24 302
Eesti	14 933	12 883
Ukraina	13 369	8 807
Soome	8 417	904
Tsehhi	7 955	6 340
Itaalia	6 102	3 179
Poola	4 156	3 273
Belgia	3 761	3 114
Hispaania	1 278	1 615
Suurbritannia	935	2 565
USA	576	3 011
Holland	393	1 033
Taani	80	115
Muud riigid	1 758	694
Kokku:	975 575	986 297

Kontserni, välja arvatud Norma-Osvar ZAO, varud ja materiaalsed põhivarad asuvad Eestis. Norma-Osvar ZAO varad asuvad Vene Föderatsiooni territooriumil ja ettevõtte bilansimaht on 9 039 (2004: 14 793) tuhat krooni, s.h. põhivarade väärtus on 407 (2004: 477) tuhat krooni.

Juhtkonna hinnangul ei erine segmentide vahelistes tehingutes kajastatavad hinnad oluliselt turuhindadest.

	2005	2004
15. Müüdnud toodete kulu		
Tooraine ja materjal	-552 908	-574 904
Personalikulud (vt. lisa 23)	-128 160	-120 206
Amortisatsioon (vt. lisad 8, 9)	-58 168	-52 613
Elekter, kütus, vesi	-14 407	-14 317
Remondikulu	-6 247	-8 352
Veoteenused	-18 180	-15 136
Muud	-30 400	-21 720
	-808 470	-807 248
16. Turustuskulud		
Personalikulud (vt. lisa 23)	-2 732	-3 102
Amortisatsioon (vt. lisad 8, 9)	-57	-67
Veoteenused	-6 940	-6 847
Komisjonitasud	-1 091	-868
Reklaam	-201	-238
Lähetus	-538	-722
Muud ostetud teenused	-89	-80
Muud	-1 792	-831
	-13 440	-12 755
17. Tootearenduskulud		
Personalikulud (vt. lisa 23)	-7 225	-6 814
VAZ 1118 projektiga seotud kulud	-15 517	-14 234
Katsetus- ja uurimistöökulud	-9 479	-6 759
Amortisatsioon (vt. lisad 8, 9)	-2 811	-3 000
Lähetuskulud	-1 133	-509
Muud teenused	-355	-292
Muud	-2 355	-323
	-38 875	-31 931
18. Üldhalduskulud		
Personalikulud (vt. lisa 23)	-14 243	-14 743
Amortisatsioon (vt. lisad 8, 9)	-1 704	-1 961
Remont	-431	-461
Reklaam, esindus	-1 792	-1 021
Lähetuskulud	-805	-447
Telefon, bürootarbed	-992	-990
Muud teenused	-1 058	-1 168
Koolitus	-472	-648
Kuluks kantud nõuete summa	2 245	2 975
Muud	-2 565	-3 595
	-21 817	-22 059

2005. aastal on tühistatud ebatõenäoliselt laekuvate arvete allahindlust summas 2 251 (2004: 4 393) tuhat krooni (vt. lisa 3), samas on lootusetuks kantuid nõudeid kontsernis summas 6 (2004: 1 418) tuhat krooni.

19. Muud äritulud	2005	2004
Põhitootmisega mitteseotud müük	2 764	2 851
Kasum põhivara müügist	83	710
Kasum valuutakursside muutustest	1 786	147
Muud	24	61
	4 657	3 769

20. Muud ärikulud	2005	2004
Ühingute, liitude liikmemaksud	-131	-117
Annetused, kingitused	-295	-580
Põhitootmisega mitteseotud kulud	-740	-889
Restruktureerimiseraldis (vt. lisa 12)	-2 094	0
Põhivara allahindlus (vt. lisa 8)	-1 046	-550
	-4 306	-2 136

21. Finantstulud/kulud	2005	2004
Hansapanga Intressifondi osakute õiglase väärtuse muutus	1 648	2 462
Deposiidiintressid	7 878	5 051
Võlakirjade ja fondiosakute intressid	543	642
Laenuintressid	1	1 819
Kasum/kahjum valuutakursside muutustest	574	-389
Muud finantstulud	173	106
	10 817	9 691

22. Tulumaks	2005	2004
Tulumaks kasumilt	0	-129
Dividendide tulumaks	-20 842	-18 511
Tulumaksukulu	-20 842	-18 640

Kontserni tütarettevõtte ZAO Norma-Osvar asub ja on registreeritud Vene Föderatsiooni territooriumil, kus tulumaksu objektiks on aruandeaasta kasum. 31.12.2005 seisuga on Venemaal asuval tütarettevõttel edasikantavaid maksukahjumeid summas 344 tuhat krooni, millelt tekib edasilükkunud tulumaksuvara. Antud majandusolukorras ei näe juhatus, et lähiaastatel (3 aastat) annaks edasilükkunud potentsiaalset tulumaksuvara olulisel määral realiseerida, mistõttu ei ole seda ka bilansis kajastatud.

Maksimaalne võimalik tulumaks dividendide maksmisel

Kontserni jaotamata kasum seisuga 31.12.2005 moodustas 702 620 (31.12.2004: 685 321) tuhat krooni. Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võiks kaasnedä kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel neto dividendidena on 161 603 (31.12.2004: 164 477) tuhat krooni, seega oleks netodividendidena võimalik välja maksta 541 017 (31.12.2004: 520 844) tuhat krooni.

Potentsiaalse tulumaksukohustuse arvutamisel on aluseks võetud (1) maksumäär, mis kehtib 2006. a väljamakstavatele dividendidele ja (2) eeldus, et jaotatavad dividendid ja nendelt tekkiv tulumaks kokku ei ületaks jaotamata kasumi jääki vastavalt seisuga 31. detsember 2005 ja 2004.

Kui kontsern maksab 2005. a eest välja dividende summas 66,0 miljonit krooni (vt. lisa 13), siis kaasneb sellega tulumaksukohustus summas 19,7 miljonit krooni.

23. Personalikulud	2005	2004
Töötajate palgad	-114 424	-108 557
Sotsiaalmaksu kulud	-37 351	-35 823
Töötuskindlustusmaksu kulud	-585	-485
	-152 360	-144 865

24. Tehingud seotud osapooltega	2005	2004
Autolivi kontserni ettevõtete müük Normale	271 441	335 321
Autolivi kontserni ettevõtete ost Normalt	593 393	579 925
	31.12.2005	31.12.2004
Nõue Autolivi kontserni ettevõtetele (vt. lisa 3)	47 960	96 952
Kohustus Autolivi kontserni ettevõtetele (vt. lisa 11)	12 308	36 354
Lühiajaline deposiit Autoliv AB finantsturgude divisjonis (vt. lisad 1,2)	280 475	212 950

2005. aasta jooksul kontsern soetas Autoliv AB finantsturgude lühiajalisi deposiite summas 14 200 (2004: 12 500) tuhat eurot ja 156 540 (2004: 126 800) tuhat krooni. Saadud tulu investeringust on kajastatud lisas 21.

Nõuded ja kohustused Autoliv kontserni ettevõtete vastu/ees on tagamata ja ei kannu intresse, kuna tegemist on tavapärase maksetähtaegadega, v.a. eelmises lõigus kirjeldatud deposiidid.

AS Norma juhatusele aasta jooksul makstud töötasu on 7 604 (2004: 6 419) tuhat krooni ja nõukogu liikmetele 744 (2004: 744) tuhat krooni. Aktsiaoptsioone või muid soodustusi nõukogu ja juhatuse liikmetele eraldatud ei ole. Juhatuse liikme lepingu alusel on töösuhte lõpetamisel ettenähtud hüvitis suuruses 0 kuni 12 kuu töötasu, sõltuvalt lepingu lõpetamise tingimustest. Maksimaalne võimalik hüvitis arvestades kõikide juhatuse liikmete lepinguid oleks 3 238 tuhat krooni. Kontserni töötajatele antud laenud on avaldatud lisas 7.

25. AS Norma kontserni põhilised finantsriskid

Krediidirisk

Krediidirisk väljendab potentsiaalset kahju, mis tekib äripartnerite suutmatuse läbi täita endale võetud kohustusi. Eelkõige omab tähtsust meie klientide võime tasuda neile tarnitud kauba eest. Ärikrediiti võimaldame põhiliselt ainult oma pikaajalistele koostööpartneritele. Tagamaks rahade laekumist oma suurtelt püsiklientidelt, jälgime ja analüüsime pidevalt nende finantsolukorda ning likviidsust. Vajaduse korral oleme nõudnud pangagarantiide esitamist maksete tagamiseks. Ühekordsete tehingute ja uute klientide puhul on nõutav kas ettemaks või akreditiiv.

Ebatõenäoliselt laekuvate arvete katteks moodustatakse allahindlus. Allahindlus sisaldab kõiki võlgnevusi, mille tasumisega seoses on vastaspoolega tekkinud lahkarvamusi ja võlgnevusi, mis juhtkonnale teadaolevalt võivad jääda laekumata.

Suurim krediidiriski kontsentratsioon on seotud Venemaa ja Ukraina klientidega. Venemaa ja Ukraina klientide nõuete summa 31.12.2005 seisuga oli 57 431 (31.12.2004: 63 406) tuhat krooni. Allahindlus moodustas aruandeperioodi lõpus 975 (31.12.2004: 2 800) tuhat krooni, seega netonõude summa seisuga 31.12.2005 on 56 456 (31.12.2004: 60 603) tuhat krooni.

Kogu krediidiriski väljendab nõuete ja deposiitide summa

Valuutarisk

2005. aastal AS Norma kontserni käibest 98,5% (2004: 98,7%) moodustab eksportmüük ja olulisem müügivaluuta on euro. Kontserni kulud on põhiliselt Eesti kroonides, eurodes, Rootsi kroonides ja Venemaa rublades. Põhilised ostu- ja müügilepingud on viidud euro alusele. Teiste valuutade riskid on maandatud kas sissetulevate ja väljaminevate rahavoogude ühtlustamisega või lepinguliste maksete sidumisega euro kursiga. Lühiajalised vahendite paigutused on tehtud hajutatult Eesti kroonis ja euros.

Kontsern ei ole valuutariski maandamiseks riskimaandamisinstrumente soetanud.

Kontserni valuutaposisioonid

tuhandetes kroonides

31.12.2005							
Finantsvarad	EEK	SEK	USD	EUR	RUB	Muud	Kokku
Raha	83 296	-	1 498	284 408	745	-	369 948
Lühi- ja pikaajalised investeeringud	73 884	-	-	10 953	2 070	-	86 907
Lühi- ja pikaajalised nõuded	2 811	226	1 365	98 388	8 346	1 123	112 258
	159 991	226	2 863	393 749	11 161	1 123	569 113
Finantskohustused	39 962	15 773	395	38 060	47	262	94 499
31.12.2004							
Finantsvarad	EEK	SEK	USD	EUR	RUB	Muud	Kokku
Raha	173 851	1 213	2 019	141 598	362	-	319 043
Lühi- ja pikaajalised investeeringud	85 206	-	-	10 955	2 483	-	98 644
Lühi- ja pikaajalised nõuded	5 886	546	2 384	160 485	4 552	1 123	174 976
	264 943	1 759	4 403	313 038	7 397	1 123	592 663
Finantskohustused	37 247	12 062	-	56 877	46	0	106 232

Õiglane väärtus

Juhtkonna hinnangul ei erine kontserni finantsvarade ja -kohustuste õiglane väärtus oluliselt nende bilansilisest väärtusest. Õiglane väärtus on intressifondi osakute puhul määratud turuväärtusena ning raha (k.a. tähtajalised deposiidid), võlakirjade ning muude nõuete ja kohustuste puhul diskonteeritud rahavoogude meetodil.

26. Tingimuslikud kohustused

Kontserni on garandiks oma töötajate krediitkaartide kasutamisel 399 (2004: 464) tuhande krooniga. Kuna emaettevõtte juhatuse hinnangul ei ole tõenäoline, et need garantiid realiseeruvad, siis ei ole eraldist moodustatud.

27. AS NORMA (emaettevõtte) bilanss

A k t i v a (vara)	31.12.2005	31.12.2004
Käibevara		
Raha ja pangakontod	369 194	318 668
Lühiajalised finantsinvesteeringud	73 884	85 206
Nõuded	116 498	180 271
Ettemaksud	882	10 492
Varud	80 247	79 343
Käibevara kokku	640 705	673 980
Põhivara		
Pikaajalised finantsinvesteeringud	23 069	23 071
Pikaajalised nõuded	455	1 133
Materiaalne põhivara	256 302	226 953
Immateriaalne põhivara	15 932	18 411
Põhivara kokku	295 758	269 568
Aktiva (vara) kokku	936 463	943 548
P a s s i v a (kohustused ja omakapital)		
Kohustused		
Lühiajalised kohustused		
Võlad	93 957	105 961
Ettemaksud	950	12 926
Lühiajalised eraldised	2 094	0
Lühiajalised kohustused kokku	97 001	118 887
Kohustused kokku	97 001	118 887
Omakapital		
Aktiikapital nominaalväärtuses	132 000	132 000
Kohustuslik reservkapital	13 200	13 200
Jaotamata kasum	694 262	679 461
Omakapital kokku	839 462	824 661
Passiva (kohustused ja omakapital) kokku	936 463	943 548

28. AS NORMA (emaettevõtte) kasumiaruanne

	2005	2004
Müügitulu	954 982	964 325
Müüdnud toodangu kulu	-796 535	-792 947
Brutokasum	158 447	171 378
Turustuskulud	-13 440	-12 755
Tootearenduskulud	-38 875	-31 931
Üldhalduskulud	-18 247	-17 078
Muud äritulud	8 144	5 633
Muud ärikulud	-5 063	-2 159
Äri kasum	90 966	113 088
Finantstulud/kulud	10 677	9 613
Kasum enne maksustamist	101 643	122 701
Tulumaks	-20 842	-18 511
Aruandeaasta kasum	80 801	104 190

29. Omakapitali muutuste aruanne (emaettevõttes)

	Aktiikapital nominaalväärtuses	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Kokku omakapital
31.12.2003 esialgne	132 000	13 200	646 333	791 533
Arvestusprintsiiptide muutuste mõju	0	0	-5 062	-5 062
31.12.2003 korrigeeritud	132 000	13 200	641 271	786 471
Dividendid	-	-	-66 000	-66 000
Aruandeaasta kasum	-	-	104 190	104 190
31.12.2004	132 000	13 200	679 461	824 661
31.12.2004	132 000	13 200	679 461	824 661
Dividendid	-	-	-66 000	-66 000
Aruandeaasta kasum	-	-	80 801	80 801
31.12.2005	132 000	13 200	694 262	839 462

Vastavalt Äriseadustiku nõuetele moodustab kohustuslik reservkapital 10% aktiikapitalist. Kohustuslikku reservkapitali võib kasutada eelmiste perioodide kahjumite katmiseks või aktiikapitali suurendamiseks. Kohustuslikust reservkapitalist ei tehta väljamakseid aktsionäridele.

30. AS Norma (emaettevõtte) rahavoogude aruanne

Rahavood äritegevusest	2005	2004
Ärikasum	90 967	113 088
Kasum materiaalse põhivara likvideerimisest	-66	323
Materiaalse ja immateriaalse põhivara amortisatsioon	58 819	53 863
Põhivara allahindlus	1 046	550
Äritegevusega seotud käibevarade vähenemine	72 718	32 353
Kohustuste vähenemine	-21 886	-50 428
Makstud intressid	0	-70
Rahavood äritegevusest kokku:	201 597	149 679
<hr/>		
Rahavood investeerimisest		
Materiaalse põhivara müük	1 040	127
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamine	-87 707	-41 258
Väljaantud laenud	-88	-62
Tagasisaadud laenud	296	48
Finantsinvesteeringute soetamine	-180 147	-304 709
Finantsinvesteeringute müük	205 385	159 013
Saadud intressid	10 406	10 211
Rahavood investeerimisest kokku:	-50 815	-176 630
<hr/>		
Rahavood finantseerimisest		
Dividendide tulumaksu tasumine	-20 842	-18 511
Makstud dividendid	-66 000	-66 000
Rahavood finantseerimisest kokku:	-86 842	-84 511
<hr/>		
Neto rahavoog	63 940	-111 462
<hr/>		
Muutused rahas ja raha ekvivalentides		
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses:	117 833	229 671
Juurdekasv	63 940	-111 462
Valuutakursi vahe	502	-376
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpuks, sh.:	182 275	117 833
<i>raha ja pangakontod</i>	<i>369 194</i>	<i>318 668</i>
<i>v.a. tähtjalised deposiidid tähtajaga üle 3 kuu</i>	<i>-260 803</i>	<i>-282 041</i>
<i>Intressifondi osakud</i>	<i>73 884</i>	<i>81 206</i>

AUDIITORI JÄRELDUSOTSUS AS NORMA AKTSIONÄRIDELE

Oleme auditeerinud AS Norma (edaspidi "ettevõtte") ja tema tütarettevõtete (edaspidi koos "kontsern") 31. detsember 2005. a lõppenud majandusaasta kohta koostatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet (edaspidi "raamatupidamisaruanne"), mis on esitatud majandusaasta aruandes lehekülgedel 14 kuni 40. Raamatupidamisaruande õigsuse eest on vastutav ettevõtte juhtkond. Meie kohustus on avaldada auditi tulemusele tuginedes arvamust nimetatud raamatupidamisaruande kohta.

Viisime oma auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et audit planeeritaks ja sooritataks viisil, mis võimaldaks põhjendatud kindlustundega otsustada, kas raamatupidamisaruanne on koostatud olulises osas korrektselt. Auditi käigus kontrollitakse väljavõtteliselt tõendusmaterjale, millel põhineb raamatupidamisaruandes esitatud informatsioon. Audit hõlmab ka juhtkonna poolt kasutatud arvestusprintsipiide ja juhtkonnapoolsete raamatupidamislike hinnangute kriitilist analüüsi ning seisukohavõttu raamatupidamisaruande esituslaadi suhtes tervikuna. Usume, et audit annab meile põhjendatud aluse arvamuse avaldamiseks.

Meie arvates kajastab raamatupidamisaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt kontserni finantsseisundit seisuga 31. detsember 2005. a ning nimetatud kuupäeval lõppenud majandusaasta tegevuse tulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Tallinn, 15. veebruar 2006. a

Hanno Lindpere
Ernst & Young Baltic AS

Marju Põldniit
Vannutatud audiitor

MAJANDUSAASTA KASUMIJAOTAMISE ETTEPANEK

2005.a. AS Norma puhaskasum on 83 298 413 EEK (5 323 739 EUR).

Nõukoguga kooskõlastatud ettepanek on suunata 2005.a. puhaskasum eelmiste aastate jaotamata kasumisse.

Ühtlasi teeb juhatus ettepaneku maksta eelnevate aastate jaotamata kasumi arvelt aktsionäridele korralisi dividende 50% aktsia nimiväärtusest summas 66 000 000 krooni, ehk 5 krooni aktsia kohta ehk 4 218 169 EUR (0,32 EUR aktsia kohta).

Dividendiõiguslike aktsionäride nimekirja fikseerimise kuupäeva otsustab aktsionäride üldkoosolek.

Juhatus ettepaneku kohaselt dividendidele õigust omavate aktsionäride nimekiri fikseeritakse 31.05.2006.a. seisuga kell 8.00.

Juhatuse ja nõukogu allkirjad 2005.a. majandusaasta aruandele

Käesolevaga kinnitame konsolideeritud 2005. a majandusaasta aruandes esitatud andmete õigsust:

Peep Siimon
Juhatuse esimees

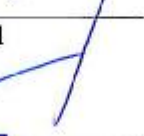
Ivar Aas
Juhatuse liige

Ülle Jõgi
Juhatuse liige

Garri Krieger
Juhatuse liige

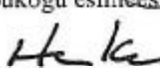
Kaido Salurand
Juhatuse liige

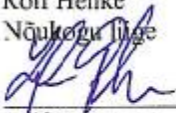
Stig Carlson
Juhatuse liige

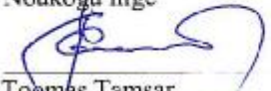
Jörgen I. Svensson
Nõukogu esimees

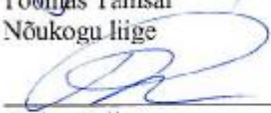
Rolf Henke
Nõukogu liige

Leif Berntsson
Nõukogu liige

Toomas Tamsar
Nõukogu liige

Raivo Erik
Nõukogu liige

Aare Tark
Nõukogu liige

16. veebruar 2006. a

Üle 10% aktsiaid omavate aktsionäride nimekiri, seisuga 31.12.2005

Kontonumber	Nimi	Reg. nr.	Aadress	Linn	Maa	Indeks	Saldo	Osalus
99011551452	AUTOLIV AB	556036-1981	BOX 70381	STOCKHOLM	Sweden	SE-10724	6732000	51%